

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА
освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»

на тему:

Відтворення українською мовою термінологічних одиниць номінативного
поля COVID-19 (на матеріалі англійськомовних медіатекстів)

Виконав: магістрант II курсу, групи ІФ-62

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша –
англійська

Михальчук Олександр Васильович

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент

Константинова О.В.

Рівне – 2025

ЗМІСТ

	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ПАНДЕМІЙНОЇ ЛЕКСИКИ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	6
1.1 Неологізми як об'єкт наукових розвідок у сучасному мовознавстві	6
1.2 Проблеми перекладу медичних термінів	16
1.3 Перекладацькі стратегії відтворення неологізмів	21
1.4 Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу	27
РОЗДІЛ 2.ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ ПАНДЕМІЙНОЇ ЛЕКСИКИ У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	35
2.1 Семантична класифікація пандемійної лексики у медійному дискурсі	35
2.2 Структурне моделювання пандемійної лексики у медійному дискурсі	42
2.3 Прагматичні функції пандемійної лексики у медійному дискурсі	46
РОЗДІЛ 3 ВІДТВОРЕННЯ ПАНДЕМІЙНОЇ ЛЕКСИКИ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ	52
3.1 Способи еквівалентного відтворення пандемійної лексики українською мовою у перекладах текстів англомовного медійного дискурсу	52
3.2 Застосування перекладацьких трансформації для збереження прагматичних функцій у перекладі текстів англомовного дискурсу	58
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	68
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	74
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	75
ДОДАТКИ	78
SUMMARY.....	97

ВСТУП

Друга половина ХХ – початок ХХІ століття характеризуються стрімким зростанням масової комунікації та нових інформаційних технологій. Динамічний розвиток традиційних ЗМІ та поширення впливу мережі Інтернет сприяли утворенню єдиного інформаційного простору, зітканого сукупністю багатьох медіапотоків.

Пандемія COVID-19 буквально сколихнула світ, що неминуче вплинуло на лексичні ресурси мов світу, тому найактуальнішим «неологічним кластером» на сьогодні є коронавірусна лексика, яка представлена словами та виразами, які з'явилися внаслідок пандемії у лютому 2019 року.

У науковій дискусії відповідні дослідження передусім зосереджені на аналізі способів творення цієї царини неологізмів (Бондаренко О.М., Черневич А.О), інтерпретації концептуальних метафор на позначення коронавірусу (Галеева, Т. І., Казіахмедова, С. Х), розгляду лінгвістичного аспекту масмедійного повідомлення в часи пандемії (Циганкова З.М., Четвертак Е. О., Юрченко Я. М.) та соціолінгвістичного аспекту феномена коронакультури (Гуральник Т.А., Джейси Чо Дж., Ємчура Н.Р.) тощо. Оскільки поширення коронавірусу носить глобальний характер, розгляд англomовного дискурсу COVID-19 з позицій перекладу можна розглядати як один із інтегральних засобів подолання інформаційних прогалів. У науковій дискусії питання перекладу суспільно важливих текстів в часи пандемії з урахуванням їхньої неогенної специфіки 4 обґрунтовані недостатньо, що зумовлюється відносною новизною дискусії, пов'язаною з появою спалахів захворювання.

Актуальність запропонованої роботи зумовлена формуванням та функціонуванням у глобальному контексті нової пандемійної лексики, необхідністю розуміння та інтерпретації системної організації елементів нової коронавірусної лексики, що допоможе впорядкувати її та краще зрозуміти пандемію.

Об'єктом дослідження є лексичні одиниці англійської мови, що утворюють пандемічний (коронавірусний) словник.

Предметом дослідження є словотвірні та семантичні аспекти функціонування лексичних коронавірусних інновацій та особливості їх перекладу в сучасному дискурсі.

Мета дослідження – визначити шляхи та засоби перекладу коронавірусної лексики в ЗМІ та дослідити особливості її словотвірної структури та семантики.

Досягнення цієї мети передбачає виконання таких завдань:

- 1) визначити поняття «пандемійна лексика» та визначити його місце в лексичній системі сучасної англійської мови;
- 2) розглянути продуктивні механізми творення пандемійної лексики;
- 3) проаналізувати функціонування лексики коронавірусу в медійному дискурсі;
- 4) вивчити перекладацькі трансформації, які використовуються при перекладі пандемійної лексики.

Матеріалом дослідження слугують 100 прикладів англомовних новостворених лексичних одиниць медіа дискурсу, що були визначені за допомогою методу суцільної вибірки зі статей різних видань. Період вибірки мовного матеріалу охоплює 2019 – 2022 рр.

Для виконання поставлених завдань використовувалися наступні **методи**: дедуктивний метод для встановлення перекладацької специфіки неолексем та неофразем; індуктивний – для встановлення загальних особливостей неоковідокону; аналізу та синтезу з метою інтерпретації релевантних надбань; компаративний метод з метою визначення основних відмінностей тексту від дискурсу та для осмислення потенціалу різних перекладацьких трансформацій; перекладацький аналіз для отримання системних характеристик повідомлень; критичний дискурс-аналіз для встановлення відношень між дискурсом і соціальними чинниками суспільства; структурний аналіз для визначення телескопічної моделі неолексем тощо.

Наукова новизна проведеного дослідження та одержаних результатів полягає у розробці комплексного підходу до виявлення комунікативно-прагматичних особливостей неологізмів у медійному тексті та визначенні способів прагматичного впливу інноваційних слів у часи пандемії, показано їх текстотвірний потенціал.

У роботі вперше в українському перекладознавстві здійснено аналіз перекладацьких трансформацій відтворення неологізмів пандемічної лексики у медіа дискурсі.

Практична значущість роботи полягає в можливості використання її результатів на курсах соціолінгвістики, лексикології та стилістики, на заняттях англійської мови та перекладу в контексті роботи з суспільно-політичними, публіцистичними, медичними та авторськими нарисами в Інтернеті, а також для написання наукових робіт з актуальних проблем.

Структура кваліфікаційної роботи. Ця робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списків використаних джерел, довідкової літератури, джерел ілюстративного матеріалу, додатків та резюме.

У **вступі** визначається актуальність даної роботи, мета та завдання дослідження, розкриваються наукова новизна одержаних результатів, практичне значення дослідження, зазначаються методи та структура дослідження, а також використаний матеріал.

У **першому розділі**: визначається поняття неологізмів, їх різновиди, поняття , а також особливості медіа-дискурсу.

У **другому розділі**: досліджується аналіз пандемічної лексики медіадискурсу на матеріалі англомовних статей.

У **третьому розділі**: досліджуються способи передачі пандемічної лексики медіа-дискурсу з англійської на українську мову.

У **загальних висновках** наводяться результати проведеного дослідження та формулюються основні висновки кваліфікаційної роботи

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1 Неологізми як об'єкт наукових розвідок у сучасному мовознавстві

Лексична система мови характеризується мінливістю і рухливістю. Саме в лексичній системі відображаються всі зміни, що відбуваються в суспільному житті. Поява нових реалій тягне за собою появу нових лексичних одиниць або зміну семантики вже існуючих одиниць [25, с.114-115].

До *причин виникнення* неологізмів відносять інтенсивний розвиток науки і техніки, ЗМІ, мережі Інтернет і інших сфер діяльності людини [22, с. 119]. Ще однією сферою, яка часто стає джерелом неологізмів, є газетна публіцистика. Однак ступінь стійкості, частота вживання і перспектива закріплення в мові у неологізмів розрізняється [17, с.116].

Дослідники стверджують, що в англійській мові відзначається «неологічний бум» [23, с.2]. Однак думки з приводу того, які саме лексичні одиниці можна зараховувати до неологізмів, розходяться. Так, О.М. Бондаренко [2, с.34] розуміє під терміном «неологізм» «нове слово за формою і / або за змістом, яке виникає в певний період розвитку мови, набуває поширення, визнається мовною нормою і сприймається в даний період як нове більшістю носіїв мови» [44, с.76].

В. О. Старух визначає неологізми як слова або фразеологічні звороти, які сприймаються мовцями як нові, і утворюються з використанням словотворчих моделей, властивих даній мові. Крім того, неологізмами можуть бути вже існуючі в мові слова, у яких з'явилися нові значення [37, с.34]. У той же час О.М. Бондаренко вказує на недоцільність зарахування фразеологічних сполучень до категорії неологізмів [2, с.34]. Крім того, під неологізмом може матися на увазі лексична одиниця, яка з'явилася недавно, синонімічна до тієї,

котра вже існує в мові. При цьому, такі синоніми можуть мати різні конотації, які іноді можуть надавати словам абсолютно нове значення [22, с.116].

О.М. Бондаренко визначає неологізм як слово, яке не входить в активний словниковий запас і представляється новим, і зазначає, що навіть слово, яке виникло недавно, але стало загальноживаним і втратило особливі стилістичні властивості, вже не є неологізмом [2, с.60].

Деякі дослідники зараховують до неологізмів і лексичні одиниці, що зустрічаються в одиничних ситуаціях в окремому тексті і використовуються для створення образності [16, с.122]. Однак З.М. Циганкова розділяє неологізми і уточнює, що неологізми мають статус фактів мови, при цьому, у своїй роботі З.М. Циганкова називає поняття «неологізм» і «оказіоналізм» синонімами, оскільки процес переходу від okazіоналізму до неологізму зафіксувати досить важко [43, с.115, 118].

Відзначається, що найчастіше віднесення слова до категорії неологізмів є досить суб'єктивним. Один із способів вирішення цієї проблеми – використання корпусів текстів для відбору неологізмів [4, с.78, 79]. У деяких випадках до неологізмів відносять також нові слова, не зафіксовані в словниках, і слова, що переходять з однієї сфери вживання в іншу [25, с.75].

Незважаючи на те, що визначення терміна «неологізм» утруднено, зазначається історична складова цього поняття: новими лексичними одиницями вважаються ті одиниці, які з'являються в мові пізніше певного часу, прийнятого за вихідний [23, с.124].

Лексична одиниця може бути новою за формою, за змістом, а також і за формою, і за змістом. У зв'язку з цим зазвичай розрізняють *власне неологізми*, які є новими як за формою, так і за змістом; *перенайменування*, є новими тільки за формою; *переосмислення*, що представляють собою слова, звичні для даної мови, але що володіють новим змістом [20, с.44].

Виходячи з вищенаведених визначень поняття «неологізм», його основною ознакою можна назвати новизну, таким чином, **неологізм** – це слово,

нове для покоління, що використовує його [22, с.75], для більшості носіїв мови [22, с.3] і в широкому сенсі – для конкретної епохи в розвитку мови [23, с.117].

Однак, незважаючи на основне значення новизни, це поняття не володіє будь-якими кількісними і формалізованими характеристиками. При цьому, чим більш актуальним є неологізм, чим інтенсивніше його використовують в мові, тим швидше він втрачає свою новизну і, відповідно, перестає бути неологізмом [42, с.117, 118].

Чотири *критерії*, запропонованих М. Т. Кабрі для визначення новизни лексичної одиниці:

1. Психологічний: неологізмом є слово, новизну якого відчують носії мови.

2. Критерій систематичної формальної або семантичної нестабільності, який відносить до неологізмів слова, які характеризуються семантичною, морфологічною, фонетичною або графічною нестабільністю.

3. Лексикографічний критерій, котрий передбачає, що неологізм – це слово, якого немає в нормативних словниках досліджуваної мови.

4. Діахронічний критерій визначає неологізм як слово, яке зустрічається в сучасному тексті цією мовою і яке до цього не було частиною цієї мови [51, с.76].

Після того, як неологізм створюється мовцем, виходячи з його інтенцій, слово проходить спочатку стадію прийняття в суспільстві (соціалізації), а потім і вкорінення в мові (лексикалізація) – ці етапи здійснюються посередниками (вчителями, журналістами, акторами). Після цього носії мови набувають навичок адекватного вживання відповідного неологізму [9, с.127].

У зв'язку з цим виникає питання, які фактори визначають, як швидко нова лексична одиниця стає загальноживаною і перестає бути неологізмом: головними факторами при входженні неологізму в мову є відповідність поставленим перед неологізмом цілям номінації, а також соціальні фактори, оскільки лексика реагує на всі зміни у всіх сферах життя суспільства [47, с.125].

А. Меткалф наводить п'ять *факторів*, що сприяють входженню лексичної одиниці в словниковий склад мови: частотність вживання; «ненав'язливість»; різноманітність ситуацій і людей, що використовують неологізм; здатність утворювати нові слова і значення; стійкість концепту. Відповідно до додаткових критеріїв вкорінення неологізму в мові розглядають вживання неологізму в словниковій дефініції та використання неологізму в складі фразеологізму [64, с.379].

Крім того, на закріплення неологізму в мові впливають такі фактори, як складність структури, труднощі написання або вимови; якщо неологізм з'явився завдяки певним тенденціям або субкультури, то це зменшує ймовірність входження неологізму в мову. При цьому, рима, незвичайне або цікаве звучання збільшують ймовірність частого використання. Таке застосування в ЗМІ та мережі Інтернет також призводять до того, що неологізми входять у словниковий склад мови [6, с.116].

Отже, у нашій роботі під неологізмом розуміються мовні маркери соціальних трансформацій, характерних для суспільства в умовах глобалізованого світу. Неологізація лексики відбувається через засвоєння іншомовних слів, переважно англіцизмів, термінів інтернаціонального характеру, які поповнюють термінологічні підсистеми, зокрема медичну, адміністративну тощо; шляхом словотворення з використанням запозичених дериваційних засобів або завдяки активізації процесів розширення семантичного обсягу давно відомих слів.

Традиційно розрізняють неологізми лексичні й семантичні. *Лексичні неологізми* – абсолютно нові слова як за значенням, так і за звучанням.

Семантичні неологізми – нові значення в уже наявних словах. Спершу хтось ужив якесь слово в незвичайному для нього контексті, згодом це контекстуальне значення за суспільної необхідності стає загальноновживаним, тобто переходить із мовлення до мови.

За *способом створення* неологізми можна розділити на *фонологічні* неологізми, які утворюються з окремих звуків або конфігурацій звуків;

неологізми-запозичення (власне запозичення, варваризми, ксенізми і кальки); **морфологічні** неологізми (афіксальних неологізми; неологізми, створені за допомогою словоскладання; конвертовані неологізми; скорочення) [35, с.128-131].

Найбільш традиційним способом утворення неологізмів для англійської мови є префіксальний, але за частотою використання він поступається способам аббревіації і акронімії [35, с.121].

Функції неологізмів традиційно розглядаються в прив'язці до функціонально-стилістичних різновидів літературної мови, в яких вони знаходяться. Якщо в науковій, офіційно-діловій літературі неологізми виконують переважно номінативну функцію, то в творах художньої літератури їх використання пов'язано зазвичай з вираженим стилістичним завданням [23, с.77].

Таким чином, **стилістичну функцію** неологізмів можна визнати маркером їх приналежності до функціонально-стилістично диференційованого складу мови, який утворюють засоби мови, що знаходяться вище і нижче нейтральної стилістичної шкали, тобто високої якості літературної мови (вище нейтрального рівня) і високої експресивності (нижче нейтрального рівня).

Отже, стилістичні неологізми як одиниці, що належать до функціонально-стилістичного диференційованого складу мови, реалізують дві основні підфункції:

а) оціночну і б) експресивну [15, с.101].

Оціночна функція пов'язана з формалізацією суб'єктивного в мові носіїв і здійснюється за допомогою аксіологічного коду узгодженому з вищевикладеними координатами функціонально-стилістичної диференційованої стратифікації засобів мови.

Експресивну функцію називають головною в контексті неологізації, підкреслюючи її приуроченість до публіцистичного стилю англійської літературної мови [10, с.133].

Інформація, що міститься в прагматичному значенні нового слова виступає, причиною експресивності неологізмів, які з цієї ж причини виконують експресивну функцію набагато ефективніше вже відомого слова [14, с.67].

Як зазначає К.Г. Коваленко, експресивність неологізмів створюється сукупно оціночністю, емоційністю, стилістичною віднесеністю, інтегрованими в неологічні одиниці, і пропонує розуміти під експресивністю «властивість неологізмів створювати виразність оповіді з метою підвищення вражаючого впливу на реципієнта; тільки спосіб вираження, форма можуть бути експресивними / неекспресивними, і вони в кінцевому підсумку забезпечують виразність мовного вживання даної лексичної одиниці, маркуючи її на тлі нейтрального оточення» [23, с.67].

Комунікативна функція сходить до такої функції мови, як інтеграційна / дезінтеграційна. В її основі лежить соціальне призначення мови, її роль «цементу» суспільства або демаркаторів (свою мову / чужу мову), адже термін «комунікативний» походить від латинського слова *commune* (суспільство).

Роз'єднуюча функція неологізмів пов'язана з «комунікативним розривом між накопиченими мовними даними і породжуючими способами вираження» [25, с.16], які забезпечують зв'язок мови з колективним інтелектом. У цьому проблемному полі закладена головна суперечність неологізмів і відомих засобів мови: неологізм повинен забезпечувати спадкоємність інформації, однак говорити одними неологізмами неможливо, тому неогенно розуміється найкращим способом на тлі комунікативно доступних (рекурентних) одиниць [45, с.84].

Неологізми розглядаються у лінгвістиці як складова комунікативної стратегії адресанта, особливо в публіцистичному тексті, завдання якого донести авторську думку до реципієнта в максимально доступній формі. Очевидно, що неогенний потенціал таких одиниць зближує учасників комунікативного акту, в чому знаходить яскраве вираження *інтеграційна функція мови* [18, с.68].

Прагматична функція неологізмів більшою мірою продиктована тими умовами, в яких здійснюється сьогодення комунікація, тобто віртуальністю, що дозволяє автору моментально зробити своє повідомлення надбанням громадськості, а читачеві негайно зафіксувати і донести свою реакцію на прочитане [48, с.22].

Регуляція здійснюється переважно за рахунок оціночного характеру мовних нововведень, які передбачають певні поведінкові установки комунікантів. Так як прагматика вивчає в тому числі ставлення користувачів мови до мовних знаків, в складі прагматичної можна розрізнити також **ігрову функцію** неологічних одиниць, реалізовану здебільшого оказіональними (індивідуально-авторськими) утвореннями [12, с.33].

Ігровий характер неологізмів тут в меншій мірі пов'язаний з грою слів, скільки з прагматичним значенням окремих словотворчих моделей, які вже несуть апелятивні установки.

Нормотворча функція неологізмів полягає в мозаїчному і стихійному породженні нових стандартів вираження в результаті нормотворчої практики [37, с.195]. Динамічні процеси неологізації розвиваються на базі вже наявних уявлень про норму, її нові варіації, а масовий ефект ЗМІ забезпечує їх високу реплікативність в каналах масової комунікації.

І хоча витягти діючу норму із сукупності синхронно фіксуючих медійних неологізмів досить важко, стійкість окремих неологічних конструкцій може виступати відправною точкою для прогнозів.

Стихійна норма, відома як узус, традиційно протиставляється нормі системній, мовній, структурно усталеній в системі граматичних правил мови. Проте, норма слововживання вже відображає зміну в самій системі мови, свого роду мікродвигу, сукупність яких може визначатися як **неологізація**. Можна припустити, що в медіа-просторі немає єдиної композиції норми; скоріше вони замінені суб'єктивним плюралізмом, головною прерогативою якого є створення своїх, незалежних, вузькоспеціальних, призначених для користувача норм. У подібних реаліях комунікації неологізми не тільки позбавляються

можливості стандартизації та кодифікації, а й породжуються свідомо всупереч нормам літературної мови.

Синтаксична функція неологізмів вирішує завдання ритмічної організації мови.

Темпоральна функція неологізмів, відома також як когерентна, пов'язана з узуальною семантикою комунікативних практик в умовах певної культурно-історичної формації.

Необхідно відзначити, що в комп'ютерно-інформаційній мережі «Інтернет» зміцнюється тенденція до анонімізації неологічної практики, тобто користувачі, що використовують неолексеми або неосемеми воліють відмовлятися від авторства [14, с.17].

Отже, неологізми, які стали одиницями мови, з часом потрапляють до словників, відображають актуальний стан лексики, а неологічна лексикографія, яка сформувалася за останні десятиріччя, дає нам можливість, осмислити всі процеси світового розвитку котрі відбуваються і лексиці, влсне в цьому полягає основна функція неологізмів.

Неологізми за своїм етимологічним складом поділяються на дві основні групи: власне англійські неологізми та запозичені неологізми.

Власне англійські іменники-неологізми поділяються за морфологічною структурою на кореневі, похідні, складні та складнопохідні. Найбільшу групу складають похідні іменники, які утворені засобами словоскладання, афіксації, конверсії, абрєвіації та усічення.

Першим способом утворення неологізмів є *словоскладання*, утворення нових слів за допомогою поєднання двох вільних основ.

У сучасній англійській мові більшість складних слів утворюється при складанні двох корневих основ (*coronavirus, coronapanic* etc.) або додаванням кореневої та похідної основи (*iso-baking*). У словниковому складі сучасної англійської є випадки, коли перша основа представлена однією початковою літерою, тобто абрєвіатурою, а інша основа є кореневою. Як показав аналіз іменників неологізмів моделі N + N і Adj. + N набули найбільшого поширення.

Наведемо класифікацію способів утворення за моделлю N+N:

- 1) іменники-неологізми, утворені шляхом складання двох вільних основ, одна з яких є кореневою, а інша – похідною,
- 2) іменники-неологізми, утворені шляхом складання двох вільних основ, обидві з яких є кореневими,
- 3) іменники-неологізми, утворені шляхом складання двох вільних основ, обидві з яких є похідними.

Інші іменники-неологізми утворені за моделлю Adj.+N.

Афіксація є другим продуктивним способом словотвору неологізмів за допомогою приставок та суфіксів, що додають тематичну конотацію до звичайного слова та потребують знання як «старого» кореня слова, так і афіксу (суфіксу/напівсуфіксу, префіксу/напівпрефіксу). До цієї групи входять також іменники, утворені від дієслів.

Розглянемо наступні іменники-неологізми, утворені від дієслівних основ способом афіксації за моделлю V+ing. Численні іменники-неологізми, утворені від дієслівних виробляючих основ за допомогою наступних суфіксів: *-age, -ment, -ation, -acy, -ance, -nic, -ry, -al, -ee/ie, etc.* Наприклад, *virusprudence* «вірусспуденція»; *coronacation* - карантикули і т.д.

Третій спосіб – це **конверсія**, такий спосіб словотвору, з якого нове слово утворюється, переходячи з однієї частини промови до іншої без будь-яких змін у зовнішній формі. **Перетворення** (конверсія) – спосіб словотворення, при якому слово переноситься з однієї частини мови в іншу без зміни зовнішньої форми слова. Конверсія характерна для англійської мови через її аналітичну структуру.

Завдяки такому способу словотвору мова знаходить морфологічну свободу, оскільки одне й те саме слово може вживатися в різних частинах мови і виконувати таким чином різні синтаксичні функції (тобто бути різними членами речення).

Абревіація (скорочення) є продуктивним способом словотвору в сучасній англійській мові. Число абревіатур постійно зростає. Наприклад, *Persons Under*

Monitoring (PUM) - Особи, що контактували з хворим, «Home Surveillance Order» (HSO) - «Наказ про примусову самоізоляцію» (НПС) та ін.

Злиття (усічення) – один із популярних прийомів словотвору останніх десятиліть. Основою такого новоутворення є, як мінімум, два слова, кінець одного та початок іншого у яких усікаються, а основи комбінуються: *coronaoke* – “ *corona karaoke* ” – *коронаоке*.

Отже, слід сказати, що як вихідний матеріал для нових слів, що реалізують потреби мови, використовуються в основному існуючі словотворчі моделі. Тому загальне значення нового слова виводиться із значень його компонентів: основ та словотвірних афіксів. Специфічний і характер поєднання значень компонентів нового слова. Основна роль неологізмів полягає в тому, що при створенні новоутворень здійснюється економія мовних засобів. Поповнення словникового складу новими лексичними одиницями активізує словотворчість, яка реалізує потенціал мови [48].

Запозичення формують особливий пласт лексики як за процесами номінації, так і за мотивацією. Запозичення виникають у мові внаслідок мовних контактів і появи чи існування в іншій мові номінації, якої в мові не існує.

У сучасній англійській мові процес запозичення є досить непродуктивним. Транскрипція, транслітерація, калькування та семантичне запозичення є одними з основних методів запозичення лексики.

Семантичні запозичення – це спосіб надати нового, часто переносного значення тому, що вже існує в мові. Особливо легко семантичне запозичення відбувається в близькоспоріднених мовах. Таким чином, нові поняття можуть бути більш повно виражені за допомогою нових слів. Крім того, часто виникає необхідність поєднання двох понять в одному слові, що сприяє економії мовних засобів.

Створюється нова мовна одиниця, що відрізняється цілком сформованою, а іноді й новою семантикою. Складне слово поєднує в собі стислість і смислову насиченість.

Отже, у створенні неологізмів задіяні різні когнітивні механізми. Основними мовними способами утворення неологізмів є словотвір, запозичення з різних мов світу, семантична деривація. Основним продуктивним способом утворення неологізмів є вигадкування слів.

1.2. Проблеми перекладу медичних термінів

Медичні переклади в цілому можна класифікувати на дві основні категорії залежно від їхньої первинної мети: інформативну, спрямовану на передачу точних фактів, даних і наукових знань, та промоційну, орієнтовану на просування фармацевтичних продуктів, медичних послуг чи технологій з метою переконання аудиторії в їхній ефективності, безпеці та перевагах. Важливо підкреслити, що ці категорії не є взаємовиключними, а радше утворюють континуум, де один текст може поєднувати обидві функції — наприклад, клінічний звіт для регуляторних органів може містити елементи, що непрямо просувають новий препарат [12, с.56].

Медична комунікація за своєю суттю завжди повинна інформувати, оскільки точність і повнота інформації є етичним і професійним імперативом, що запобігає помилкам у діагностиці, лікуванні чи профілактиці.

Однак у практиці тексти, призначені виключно для внутрішнього використання в медичних установах, наукових колах чи регуляторних органах (наприклад, внутрішні протоколи, лабораторні звіти чи конфіденційні медичні історії), не вимагають такого інтенсивного стилістичного редагування, як матеріали, підготовлені для зовнішньої аудиторії — пацієнтів, лікарів у маркетинговому контексті чи широкої публіки через ЗМІ, де акцент робиться на доступності, емоційному впливі, культурній адаптації та візуальній привабливості [29, с.55].

Переклад входить у цей процес як невід’ємний етап, коли мова оригінального документа відрізняється від мови цільової аудиторії, незалежно від носія інформації чи каналу комунікації. Це охоплює широкий спектр

форматів: клінічні документи та історії хвороби, вкладиші до лікарських засобів з детальними інструкціями щодо дозування, побічних ефектів і протипоказань, матеріали прямої розсилки для лікарів чи пацієнтів, усі види друкованих матеріалів, такі як брошури, плакати чи журнали, електронні медичні записи в системах EHR (Electronic Health Records), патенти на нові молекули, пристрої чи методи лікування, а також наукові статті, конференційні тези, регуляторні подання до FDA, EMA чи МОЗ України.

Кожен з цих форматів має свої нюанси: наприклад, патенти вимагають абсолютної юридичної точності, щоб уникнути інтелектуальних спорів, тоді як вкладиші — балансу між технічною деталізацією та зрозумілістю для неспеціалістів [36, с.18].

Особливо варто відзначити складність перекладу медичних повідомлень, призначених для просування фармацевтичного продукту перед широкою аудиторією потенційних користувачів, насамперед лікарями, фармацевтами, медичними представниками чи навіть пацієнтами через DTC-рекламу (direct-to-consumer).

У таких випадках вимоги до перекладача стають надзвичайно багатограними та складними, щоб з ними міг впоратися лише один спеціаліст без додаткової підтримки. Кожен переклад для засобів масової інформації чи маркетингових кампаній вимагає не просто лінгвістичної майстерності, а й глибокого спеціального досвіду в сфері медичного маркетингу, фармацевтичної регуляції та культурної локалізації.

Окрім базових лінгвістичних знань — досконалого володіння медичною термінологією, граматиною та ідіоматикою обох мов, — необхідний солідний досвід у написанні рекламних текстів, що включає вміння створювати переконливі слогани, емоційно заряджений наратив і візуально-вербальну синергію, а також навички технік письма для медіа, такі як AIDA-модель (Attention-Interest-Desire-Action), SEO-оптимізація для цифрових каналів чи адаптація під соціальні мережі [11, с.78].

Медичний матеріал надходить у надзвичайно різноманітних формах — від сухих клінічних даних і статистичних таблиць до яскравих візуальних презентацій, інфографіки, відео-роликів чи інтерактивних веб-сторінок, — що робить спеціальний, індивідуалізований підхід до його перекладу практично обов'язковим для збереження як наукової точності, так і маркетингової ефективності.

Основою команди спеціалістів у таких проєктах є, звичайно, лікар або клінічний фармаколог, який забезпечує медичну точність, валідність даних і відповідність регуляторним стандартам (наприклад, ICH GCP чи національним протоколам) [25, с.99].

Але якщо кінцевий продукт має бути не лише точним і науково обґрунтованим, але й ефективним у плані комунікації, переконливим для цільової аудиторії та морфологічно, синтаксично й культурно пристосованим до конкретного лінгвістичного та соціального середовища, його підготовка повинна спиратися на таланти й експертизу цілого колективу професіоналів.

Це означає, що окрім медичних спеціалістів, які перевіряють факти, діагнози та терапевтичні рекомендації, редакторів, які забезпечують стилістичну цілісність і логічну послідовність, друкарів чи верстальників, відповідальних за технічне виконання, і коректорів, які виправляють орфографічні, пунктуаційні та граматичні помилки, над перекладом мають працювати ще й особи, які володіють мистецтвом копірайтингу — створення привабливих заголовків, мотивуючих закликів до дії та емоційно забарвлених описів переваг продукту; особи, які чітко усвідомлюють і забезпечують узгодженість як макета (дизайн, шрифти, кольори, іконографія), так і термінології (єдність перекладів ключових понять у всьому документі); і, нарешті, спеціалісти, добре ознайомлені з особливостями зарубіжної друкарської практики, стандартами публікації в різних країнах (наприклад, вимоги до фармацевтичної реклами в ЄС vs США) та локальними регуляціями щодо медичного контенту [34, с.10].

Перекладач у цьому процесі повинен глибоко враховувати звичаї, мовні звички, культурні табу та соціальні норми носіїв тієї мови, на яку здійснюється переклад, щоб уникнути не лише семантичних, але й прагматичних помилок.

Професор Г. Гочкіс з Нью-Йоркського університету наводить красномовний приклад з цього приводу: "gents wear pants but gentlemen wear trousers" — ця фраза ілюструє, як вибір лексики залежить від соціального класу, регіону та контексту, де "pants" може бути вульгарним чи неформальним у британському англійському, тоді як "trousers" — нейтральним і елегантним.

Рекламодавці та маркетологи можуть уникнути таких культурних неточностей і провалів, якщо постійно пам'ятатимуть про те, що стратегія, яка ідеально працює на американському ринку з його акцентом на індивідуалізм і прямі заклики, може виявитися зовсім нерентабельною, недоречною чи навіть контрпродуктивною для зарубіжного ринку з колективістськими цінностями чи строгішими етичними нормами щодо медичної реклами [29, с.50].

Іноземний читач завжди проектує прочитане на ті знання, стереотипи, культурні коди та досвід, які він отримав у результаті приналежності до певної соціальної групи, етнічної спільноти чи суспільства в цілому, або із повсякденного середовища, в якому проживає, — тому переклад має передбачати ці проекції та адаптувати контент відповідно.

Іноді навіть дуже важко, а подекуди й неможливо без додаткового аналізу, перекласти те, що на перший погляд здається найпростішим і найпрямолінійнішим реченням: перш ніж перекласти фразу на кшталт «The drug has been found to be effective against acute otitis and hepatitis», необхідно ретельно визначити та уточнити в оригіналі, чи модифікатор "acute" (гострий) застосовується лише до отиту, роблячи гепатит хронічним за замовчуванням, чи поширюється на обидва захворювання, оскільки в англійській мові прикметник може модифікувати весь список або лише останній елемент [1, с.22].

В англійській мові також виникають значні труднощі, коли модифікатори є комбінацією прикметників та іменників, що вживаються в якості

прикметників для створення складених атрибутивних конструкцій. Візьмемо за приклад фразу "thick plaster bandage": перекладач має точно зрозуміти та передати, чи йдеться про товсту пов'язку, виготовлену з гіпсу (thick — модифікатор bandage), чи про пов'язку, призначену для нанесення товстого шару гіпсу (plaster як матеріал).

Аналогічно, термін "steam generator" може означати пристрій, який генерує пару (steam як об'єкт генерації), або генератор електрики чи іншого ресурсу, що працює за рахунок виділення пари (steam як джерело енергії), — така амбігвітність вимагає контекстуального аналізу, консультацій з фахівцями та, можливо, приміток у перекладі [30, с.11].

Також варто детально згадати про серйозну проблему перекладу термінів, запозичених з інших галузей науки, техніки чи повсякденного вжитку, для яких у цільовій мові може не існувати прямого, усталеного еквівалента або, принаймні, такого, аби читач його правильно, однозначно та без спотворень інтерпретував у медичному контексті.

Поняття терміна завжди було одним із ключових і фундаментальних у науці загалом і в термінознавстві зокрема: чітка, стандартизована термінологія забезпечує точність передачі інформації, ясність сприйняття наукового тезису, уникнення непорозумінь і помилок у професійній комунікації.

Медичний термін зокрема має низку визначальних ознак, що формують його природу як спеціалізованої лексичної одиниці: повна еквівалентність терміна поняттю, яке він позначає (одне до одного відповідність без семантичних зсувів); відсутність емоційної, експресивної чи оцінної забарвленості (нейтральність для об'єктивності); системність у рамках термінологічного поля (ієрархічні зв'язки, синонімія, антонімія); а також однозначність у професійному контексті та лаконічність форми для економії мовних ресурсів [22, с.56].

Медична термінологія англійської мови є інтегральною підсистемою лексики загальноживаної літературної мови, з високим ступенем стандартизації та інтернаціоналізму, і терміни галузі медичної допомоги мають

виражену тенденцію до мотивованості назв — як для нових понять (наприклад, через словоскладання чи афіксацію), так і для вже відомих медицині явищ під іншими назвами (синонімічні ряди для евфемізму чи уточнення).

Окрім того, у даному розділі було всебічно розглянуто численні проблеми, що виникають при перекладі текстів галузі медичної допомоги, включаючи семантичні пастки, культурні бар'єри, стилістичні виклики та регуляторні вимоги.

Таким чином, медичний матеріал, що надходить для перекладу, характеризується безліччю різних форм, жанрів, стилів і функцій — від суворо наукових до маркетингово-орієнтованих, — через що особливий, диференційований і високопрофесійний підхід до його перекладу є не просто бажаним, а обов'язковим для досягнення кінцевої мети.

Над процесом перекладу має працювати ціла команда спеціалістів з різних сфер — медицини, лінгвістики, маркетингу, дизайну та локалізації, — так як кінцевий продукт перекладу має бути не лише точним і науково валідним, але й ефективним у комунікативному плані, переконливим для аудиторії та морфологічно, синтаксично, лексично й культурно пристосованим до конкретного мовного, соціального та регуляторного середовища.

Тільки така командна синергія перетворює переклад на потужний інструмент глобальної медичної комунікації, що рятує життя, просуває інновації та будує довіру між виробниками, фахівцями та пацієнтами.

1.3. Перекладацькі стратегії відтворення неологізмів

Як відомо, термін «переклад» має багато значень. З одного боку, він позначає діяльність з передачі змісту інформації однією мовою за допомогою іншої мови, а з іншого боку, переклад є результатом цієї діяльності. У всьому світі переклад став універсальною діяльністю. Перекладознавство складається з кількох напрямків, серед яких домінуючими є теорія перекладу, аналіз перекладу та методика навчання перекладу [20, с.12].

Переклад як навчальна дисципліна міждисциплінарна і пов'язана з багатьма науками, з яких основні – когнітивні науки та культурологія. Міждисциплінарність теорії перекладу та її практичних застосувань вказує на те, що переклад є не лише суто лінгвістичним, а й складним когнітивним явищем.

Таким чином, для ефективного перекладу необхідно подолати деякі «бар'єри» на кожному етапі здійснення перекладу [29, с.84]:

лінгвістичний (особливості семантики, синтаксису та прагматики мовних виразів мови оригіналу та мови перекладу);

семантичний (відмінність у семантиці мов: класифікаційні відмінності, граматичні відмінності, граматичні відмінності як метафоричний фактор, приховані категорії та «хибні» друзі перекладача»);

синтаксичний (синтаксичні типи мови, лексична сполучуваність, тобто два види предметів–словосполучення та речення, вжиті в певному синтаксичному контексті);

прагматичний (ступінь відповідності цільовому тексту: переклад ідіом і прислів'їв, опис анафори, особливості стилю, парадокс кількості, переклад метафор тощо);

та додаткові лінгвістичні.

Стикаючись із «чужою» культурою, адресат несвідомо оцінює її в межах своєї культури. Цей фактор визначає нерозуміння конкретних проявів і особливостей чужої культури [43, с.300]. Таким чином, суб'єкт може неадекватно інтерпретувати або не розуміти особливості чужої культури [30, с.59-60]. Норма перекладу формується в результаті взаємодії п'яти різних типів стандартних вимог: стандартів еквівалентності перекладу, жанрово-стильової норми перекладу, мовленнєвих стандартів перекладу, практичності норм перекладу, звичайної перекладацької норми [19, с.302].

Тому за відсутності мовних бар'єрів культурні відмінності можуть стати перешкодою в міжкультурному спілкуванні.

Усі існуючі повні та короткі схеми називають когнітивними стратегіями

перекладу, оскільки вони вибираються когнітивною системою людини залежно від характеру комунікативної ситуації [3, с.111].

Також добре відомий факт, що середня довжина речення різниться від мови до мови. Наприклад, для англійської мови характерні коротші речення, ніж для української, французької чи німецької. Якщо процес перекладу не враховує ці відмінності, навіть якщо він адекватний за всіма іншими параметрами, він може бути не повністю сприйнятий реципієнтом [41, с.141]. Кожна мова має певні способи вираження певних стандартних значень. Методи регулюються не мовною системою, а лише прагматичними конвенціями [22, с.412]. Перекладач повинен продемонструвати знання відповідних конвенцій і не надавати дослівний переклад відповідних виразів.

Процес перекладу включає побудову концептуального (концептуального) уявлення про зміст тексту, яке не залежить від особливостей і різноманітних нюансів обох мов [22, с.405-406]. Він має власну роль у перекладі реалій. Є два способи перекладу реалій:

- передавати відповідне значення за допомогою мовних одиниць—цілі;
- зберегти реалії мови в перекладі—з джерел [39, с.111].

Найчастіше під час перекладу говорять про проблеми, з якими стикається перекладач у своїй роботі. Тому кваліфікований перекладач повинен знати всі особливості обох мов, володіти технікою перетворення перекладу та мати уявлення про особливості іншої культури [33, с.144].

Переклад неологізмів є викликом для перекладача, адже важливо правильно передати нові слова з однієї мови на іншу [5, с.304].

Для початку ми розглянемо загальні способи передачі неологізмів, а потім спробуємо класифікувати їх залежно від структури самих неологізмів, оскільки, на нашу думку, для лексичного перекладу використовується один прийом, тобто морфологічний [40, с.132]. Існують так звані «змішані» неологізми, одна частина яких утворена, наприклад, за допомогою префікса, а інша – на основі семантичного зсуву значення. Іноді друга частина залишається незмінною [24, с.15].

Говорячи про загальні способи перекладу неологізмів, дотримуємося класифікації, запропонованої В.Н. Комісаров, який виділяє такі прийоми перекладу неологізмів [24, с.56]:

Транскрипція (фонетичний спосіб) – це запозичення лексичної одиниці, при якому її звукова форма зберігається, іноді змінюється.

Транслітерація – спосіб запозичення, при якому запозичується написання іншомовного слова: літери запозиченого слова замінюються літерами рідної мови.

Калькування – запозичення асоціативного значення та структурної моделі іншомовного слова чи словосполучення.

Пояснення або **описовий** переклад – лексико-граматична трансформація, при якій лексична одиниця замінюється словосполученням, пояснюється його значення, тобто дає цьому значенню більш-менш повне пояснення чи визначення в мові перекладу [22, с.115].

Вважаємо, що перші три способи добре підходять для перекладу лексичних неологізмів, особливо для передачі неологізмів, утворених афіксацією, оскільки вони утворюються від уже наявних слів.

На думку І. Маккензі, експлікація або описовий переклад часто є єдиною можливим варіантом перенесення неологізму з однієї мови на іншу [62, с.14]. Як пише І. Маккензі, перекладач іноді може повністю транскрибувати той чи інший афікс при перекладі неологізмів, утворених афіксацією, якщо це не суперечить темі тексту в цілому [62, с.23].

Оскільки наша робота стосується перекладу пандемічної лексики, ми вважаємо цей метод доречним – спосіб транскрибування окремих морфем – можна прийняти до уваги. Як пише Я. М.Юрченко, транскрипція і транслітерація завжди пов'язані [44, с.31].

Елементи транслітерації дають про себе знати і при транскрипції тієї чи іншої лексичної одиниці, що виражається так:

- транслітерація невимовних звуків
- транслітерація скорочених голосних

- передача подвоєних приголосних
- за наявності кількох варіантів вимови вибір варіанта, найближчого до графа [23, с.89].

І. Маккензі також вважає, що такі способи перекладу, як транскрипція та транслітерація, не завжди є оптимальними, що може бути пов'язано з внутрішньою структурою неологізмів, «оскільки багатоконпонентні лексичні одиниці іноді будуються на грі слів» [72, с.44].

У попередньому розділі ми згадували про такий спосіб словотворення, як запозичення. На думку М.О.Шутової, слідкування можна розглядати не лише як спосіб перекладу неологізмів, а й як спосіб словотворення. За словами М.О.Шутової, існує два види кредитування: зовнішнє та внутрішнє, тобто моніторинг. «Однак, враховуючи те, що більшість неологізмів утворено додаванням і афіксацією, перекладачеві часто доводиться вживати півслова» [46, с.131].

Для точної передачі прийнятих неологізмів слід звернутися до словника мови-джерела. В обох випадках можна використовувати описовий переклад.

С. В. Сієра рекомендує розрізняти два типи описових збігів: пояснювальний, який потребує пояснення значення компонентів неологізму, а також заміний еквівалент, який передбачає використання описового збігу слова, яке вже є у слові, що перекладається. мова, значення якої повністю або частково перетинається зі значенням неологізму [50, с.89].

Крім того, при використанні останнього прийому відбувається семантична трансформація, яка буває двох типів: концентрична і зміщена. «При концентричній трансформації спостерігається розширення або звуження значення вихідного слова, а при переміщенні, до якого вдаються за повної відсутності відповідного відповідника в мові оригіналу, відбувається зміщення значення, яке входить до складу слова оригіналу. » [11, с. 174].

За словами А. І. Соколової, останнім часом набув поширення перекладацький спосіб *прямого включення*, «який полягає у вживанні

англійського слова в його оригінальній формі в українському тексті» [36, с.135].

Найцікавіше, що семантичні неологізми також сприяють розширенню словникового складу мови, як і лексичні. Як правило, це багатоконпонентні агрегати. Але незважаючи на те, що вони складаються з, здавалося б, знайомих слів, їх переклад вимагає глибокого занурення в контекст [34, с.226].

Таким чином, ми вважаємо, що формальні трансформації застосовні до лексичних неологізмів у більшості випадків, а трансформації, що впливають на значення, ефективні при перекладі семантичних лексичних одиниць.

У рамках опису процесу перекладу перекладацькі трансформації розглядаються не в статичному плані як засіб аналізу відносин між одиницями іноземних мов і їх словниковими відповідниками, а в плані динамічному як способи перекладу, які може використовувати перекладач при перекладі різних оригіналів у тих випадках, коли словникова відповідність відсутня або не може бути використана за умовами контексту [27, с.25].

Залежно від характеру одиниць мовна одиниця, які розглядаються як вихідні в операції перетворення, **перекладацькі трансформації** підрозділяються на лексичні і граматичні. Крім того, існують також комплексні лексико-граматичні трансформації, де перетворення або зачіпають одночасно лексичні і граматичні одиниці оригіналу, або є міжрівневими, тобто здійснюють перехід від лексичних одиниць до граматичним і навпаки [38, с.25].

Основні типи **лексичних трансформацій**, що застосовуються в процесі перекладу з участю різних МО і ПМ, включають наступні перекладацькі прийоми: перекладацьке транскрибування і транслітерацію, калькування та лексико-семантичні заміни (конкретизацію, генералізацію, модуляцію). До найбільш поширених **граматичних трансформацій** належать: синтаксичне уподібнення (дослівний переклад), членування речення, об'єднання речень, граматичні заміни (форми слова, частини мови або члена речення). До

комплексних *лексико-граматичних трансформацій* належать антонімічний переклад, експлікація (описовий переклад) і компенсація [1, с.14].

В результаті застосування трансформації створювана відповідність і вихідна лексична одиниця виявляються в логічних відносинах включення: одиниця ВМ висловлює родове поняття, а одиниця - входить в її видове поняття [36, с.34].

Конкретизація часто застосовується тоді, коли є слово з таким же широким значенням і відповідної конотацією, оскільки такі слова можуть мати різний ступінь вживаності. При перекладі таких слів конкретизація є вельми поширеним способом перекладу.

Генералізацією називається заміна одиниці, котра має більш вузьке значення, одиницею з більш широким значенням, тобто перетворення, зворотня конкретизація.

Використання слова з більш загальним значенням позбавляє перекладача від необхідності уточнювати, суботу або неділю має на увазі автор, кажучи про "уїк-енді".

Іноді конкретне найменування будь-якого предмета нічого не говорить Рецептору перекладу або нерелевантні в умовах даного контексту [44, с.33].

Методом генералізації можуть створюватися і регулярні відповідності одиницям.

Отже, одним із способів передачі інформації є використання перекладацьких трансформацій, що спричинене лексичними та граматичними розбіжностями двох мов. При перекладі тексту заміна засобів однієї мови словниковими відповідниками іншої часто є неприпустимою. Саме тому фахівець з перекладу вдається до використання перекладацьких трансформацій.

1.4. Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу

Серед актуальних проблем сучасної лінгвістики дослідженню дискурсу належить особливе місце, оскільки дискурс «є єдиним організмом, в якому

одночасно реалізуються найрізноманітніші аспекти не тільки мови, а й мовне мислення» [22, с.202].

Дискурс, що включає в себе лінгвістичні й екстралінгвістичні компоненти, проявляється в комунікації, комунікація без дискурсу неможлива [30, с.115]. При цьому поняття комунікації також позбавлено однозначного трактування. Найбільш загальним є погляд на комунікацію як на цілеспрямований процес, для передачі повідомлення, для семантико-символічної взаємодії, одним із засобів якого є мова, а знаковою цілісною формою організації – текст [36, с.32].

Таким чином, під комунікацією розуміємо процес взаємодії адресанта – автора текстового повідомлення і адресата – читача з метою отримання інформації.

Цей процес включає як об'єктивно існуючий екстралінгвальний контекст, так і вербалізовану мовносмислову діяльність, прив'язану до контексту, тобто дискурс, продуктом якого і є текстове повідомлення [67, с.14]. У сучасній лінгвістичній літературі досить поширеним є розгляд мови, переважно усної, як феномена тотожного дискурсу [63, с.34].

Таке розуміння сходить до французької традиції, представники якої ототожнюють дискурс з семіотичний процесом, який «слід розуміти як все різноманіття способів дискурсивної практики, включаючи практику мовну і немовну» [7, с.40].

Дискурс трактують також як особливе використання мови для вираження ментальності, особливий світ, «за яким постає особлива граматики, особливий лексикон, особливі правила слововживання, особлива семантика» [8, с.42-44]. Тобто загальним для всіх наведених вище трактувань є визначення дискурсу як мовного продукту, в якому наявні соціальні структури і правила [70].

Текст «як ціннісна знакова форма організації мови, бере участь в обміні комунікативною діяльністю в якості предметно-знакового носія обміну» [23, с.69].

Будучи розмежованим за способом репрезентації на усний та письмовий, текст не має обмежень по протяжності, він може дорівнювати слову,

словосполученню, реченню, якщо вони представляють самодостатню інформацію, ситуативно забезпечують розуміння її адресатом [29, с.27].

При цьому все функціонально-жанрове, стилістичне розмаїття текстів не дозволяє дати єдине визначення, так як кожен текст в процесі комунікації має особливу структурно-композиційну, семантико-смислову, інтенційно-прагматичну природу [65].

Таким чином, можна говорити, що *текст* як форма організації мови в процесі передачі повідомлення є більш вузьким поняттям, ніж *дискурс*, який слід розглядати не тільки як саме мовленнєвий твір, а й як діяльність, взяту в сукупності процесу і результату, в ході якої і породжується мовно-смисловий продукт [33, с.113].

З огляду на всі вищевикладені характеристики дискурсу, найбільш емним представляється наступне визначення: «дискурс є невербалізована мовносмилова діяльність, що розуміється як сукупність процесу та результату і володіє як власне лінгвістичним, так і екстралінгвістичним планами» [33, с.112].

Таким чином, дискурс реалізується в двох планах: власне лінгвістичному і лінгвокогнітивному. Перший відбивається в використовуваних мовних засобах і проявляється в сукупності породжених текстів (дискурс як результат). Другий пов'язаний з мовною свідомістю, обумовлює вибір мовних засобів, впливає на породження (і сприйняття) текстів, проявляючись в контексті і пресуппозиції (дискурс як процес) [30, с.200-201].

Розглянутий з точки зору результату, дискурс постає як сукупність текстів, породжених в процесі комунікації [68, с.111]. При аналізі його як процесу дискурс являє собою вербалізуючу мовносмилову діяльність [60, с.261]. З огляду на відмінність ментальних структур різних етнокультурних соціумів, що користуються різними мовами, представляється можливим говорити про різні етнокультурні дискурси [66, с.9].

При цьому логічним здається виділення в етнокультурному дискурсі численних його типів (або модифікацій), певним чином «адаптованих»

відповідно до тієї сфери людської життєдіяльності, в якій він функціонує [30, с.202].

Різні типи дискурсу мають свої специфічні риси, оскільки екстралінгвістичні аспекти, знаходячи своє відображення в тексті, переломлюються не тільки через лінгвокультурний рівень мовної особистості, але і через прагматичний рівень мовної особистості (тобто специфіку мотивів і цілей її поведінки, керуючих текстовиробництвом, ієрархію смислів і цінностей) в її мовній моделі світу [28, с.37].

У рамках одного лінгвоетнокультурного дискурсу (українського, англійського) можна виділити різні типи відповідно до сфери використання; як, наприклад, естетичний, науковий, педагогічний, юридичний, політичний, кінодискурс, теледискурс [30, с.202].

Спробу описати загальні властивості різних дискурсивних типів зробив, зокрема, М.В. Янкович. Предметом його аналізу були тексти, вироблені в інституційних рамках, які накладають суттєві обмеження на акти висловлювання, наділені історичною, соціальною, інтелектуальною спрямованістю [47, с.27].

В результаті прагматичної диференціації всього дискурсивного масиву мови термін «дискурс» виступає в метонімічному значенні: як тип дискурсивної практики, що протікає в певній соціальній сфері або інституційної галузі суспільних відносин [36, с.8-11]. У такому тлумаченні поняття «дискурс» зближується з поняттям «функціональний стиль» [61].

Серед основних характеристик стилю виділяють: ситуативність, тобто прихильність прийомів і засобів вираження до певної комунікативної ситуації; цілеспрямованість, тобто підпорядкованість вибору мети комунікації; вибірковість вибору; стереотипність, тобто залежність вибору від існуючих в даному лінгвокультурному соціумі стереотипів соціальних ролей, цілей діяльності і т. д. [36, с.98-105].

У плані розмежування стилю і дискурсу досить продуктивним видається визначення стилю, що базується на обліку перерахованих вище властивостей,

як ситуативно обумовленого стереотипного способу здійснення вербальної комунікації на основі суспільно-усвідомленого вибору певних мовних засобів і принципів їх інтеграції в мові, тексті [36, с.332].

Спираючись на визначення стилю, можна стверджувати, що якщо дискурс являє собою вербалізовану мовносмислову діяльність, що розуміється як сукупність процесу та результату і володіє як власне лінгвістичним, так і екстралінгвістичним планами [33, с.200], то стиль є один із способів здійснення цієї діяльності, що варіюються в залежності від ситуативного контексту (тобто сфери мовнокомунікативної діяльності) [58].

Поширений в усьому світі, цей тип дискурсу, *медіа дискурс*, відрізняється великою кількістю форм: усна, письмова та електронна [69]. Сьогодні інформація передається не тільки у вигляді текстів, а й різних образів. Розвиток технології «мультимедіа» значно змінює традиційні уявлення про текст [59, с.301].

Особливістю багатьох видів дискурсу сьогодні є їх опосередкованість засобами масової інформації. ЗМІ – найважливіший учасник політичної, офіційно-ділової або розважальної комунікації [53, с.20].

На думку деяких авторів, співвідношення логічного та емоційного, книжного і розмовного в дискурсі масової інформації підпорядковане співвідношенню експресії і стандарту [20, с.350].

З огляду на той факт, що головними функціями всіх ЗМІ (радіо, ТБ, преси) є інформування та вплив, по суті отримуємо визначення, близьке до публіцистичного дискурсу [57]. Безумовно, в ЗМІ ми стикаємося з ознаками, властивими і розмовному стилю, і художньому, а також діловими і науковими прикладами словесності [54].

Особливу увагу вчених привертає новітній засіб масової комунікації – Інтернет, яке неможливо віднести до якогось одного функціонального стилю або типу дискурсу внаслідок змішування великого числа стилів і жанрів (газетно-журнальні публікації, документи, художні твори, щоденники, блоги, чати) і тому заслуговує окремої назви і методів дослідження [56, с.8].

Дискурсивний рівень дослідження мас медіа, на відміну від контент-аналітичних (кількісних) методів, дозволяє розкрити зміст конкретних медіа-повідомлень, їх контекстуальні параметри, структурні особливості і прийоми їх формування [52].

При цьому уваги дослідників заслуговує не тільки цілісність тексту, а й окремі прийоми, використовувані в такому тексті, експліцитно або імпліцитно виражені ідеї, уявлення або інтенції, характерні для кожного вислову і є загальною установкою, спрямованістю тексту на реалізацію певного результату (наприклад, легітимацію якоїсь соціальної проблеми) [21].

Для практичної роботи перекладача найбільш суттєвими є такі риси англійського медіатексту:

- розмовно-фамільярний характер;
- розфарбовування стилю вживанням жаргонізмів, перифраз і т.п.;
- офіційність титулів та звернень;
- особливий характер газетних заголовків;
- особливий спосіб виділення абзаців;
- лексичні особливості газетно-інформаційних матеріалів;
- використання термінів [32, с.17].

В англійських та американських газетних матеріалах прийнято використання розмовних зворотів у найсерйозніших за змістом текстах [51, с.148].

Незвичайна, на наш погляд, та фамільярність, з якою англійська та американська преса поводить з державними діячами як своїми, так і іноземними. Нерідко керівники держав та міністри називаються в газеті за іменами: *Bob Kennedy (Robert Kennedy)*, їх прізвища фамільярно скорочуються: *Mac (Macmillan)* тощо [55, с.528].

Всі ці фамільярно-розмовні форми давно стали звичними для англійського читача, не впадають у вічі і не справляють враження якихось особливих вільностей чи пустощів. Якщо їх зберегти в перекладі, то на українського читача вони справлять значно сильніше враження через їхню

незвичайність [31, с.202]. Тим самим буде порушено при перекладі стилістичне забарвлення оригіналу, оскільки нормальний для англійського читача текст буде переданий незвичайним українським текстом, який сприйматиметься українським читачем як щось легковажне і недоречно фамільярне [26, с.45].

Тому і тут найбільш правильним буде відмова від передачі таких жанрових особливостей в ім'я адекватної передачі характеру жанру в цілому: якщо англійською це матеріал інформаційно-описового жанру, то і переклад повинен мати всі ознаки, якими цей жанр володіє в українській мові [28, с.214].

Поруч із фамільярно-розмовним забарвленням багатьох матеріалах цього жанру, можна назвати деякі прямо протилежні тенденції [49].

Медіа-дискурс як такий собі «глобальний» тип дискурсу вважаємо модифікацією публіцистичного дискурсу, яка відображає статус-кво в суспільстві, поєднує безліч стилів і жанрів, будучи найбільш адекватним контекстом для дослідження як суто лінгвістичних, так і екстралінгвістичних аспектів [25, с.16].

Таким чином, неологізація мови мас-медіа є важливим чинником дієвості медіатекстів, адже створення газетного тексту зумовлюється передусім «внутрішніми тенденціями мови, система якої містить постійні можливості до розбудови лексичного складу» [5]. Дослідник Ю.А. Зацний так трактує термін неологізм: «Під неологізмом варто розуміти слова й словосполучення, які носії літературної мови окремого національного варіанта сприймають як нове (за формою або за змістом)» [2, с.4]. Їхнє інтенсивне використання в новітніх мас-медійних засобах свідчить, про пошук «нових свіжих найменувань, прагнення до точності, об'єктивності, емоційності та експресивності» [4].

Висновки до розділу 1

1. Таким чином, словниковий запас англійської мови є цілісним і постійно змінюється і поповнюється новими мовними одиницями. Найпоширенішими сферами неологізму є, насамперед, ті, в яких відбуваються інновації — сучасні технології, науковий прогрес і всі ті нові події, що відбуваються в житті англійського суспільства, тобто всі ті фактори, що призводять до появи неологізмів.

2. У сучасній англійській мові спостерігається тенденція до збільшення словникового запасу. Кількість нових слів стрімко зростає, ними постійно збагачуються різні галузі та сфери людської діяльності, і необхідно, по можливості, простежити цей процес.

3. Ця робота допомогла детально розглянути засоби поповнення словникового запасу, але залишається багато нагальних питань, які потребують подальшого вивчення, не всі проблеми сучасного англійського неологізму вивчені, зокрема пандемічної лексики. Ця наука є значною сферою діяльності для всебічного вивчення.

4. Перспективу лінгвістичних досліджень вбачаємо в подальшому дослідженні структурно-семантичних моделей запозичень-неологізмів та їх функціонування в медійному дискурсі.

РОЗДІЛ 2

ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ ПАНДЕМІЙНОЇ ЛЕКСИКИ У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Семантична класифікація пандемійної лексики у медійному дискурсі

Пандемія COVID-19 стала найсерйознішою проблемою, з якою зіткнулося людство у XXI столітті. Вона вплинула практично на всі сфери діяльності людей, і вчені багатьох областей наукового знання займаються дослідженням того, що пов'язано з пандемією, і на що вона справила свій вплив.

З лінгвістичної погляду інтерес представляють вербальні засоби, що описують пандемію, творення нових лексичних одиниць, термінів і понять, що переважають у мові нині [71].

Термін «коронавірус» виник у 1960-і роки і використовувався у наукових та медичних колах. COVID-19 (CV, C-19) є новим словом 2020 року. Вперше його було зареєстровано 11 лютого 2020 року у доповіді Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). COVID-19 – це абревіатура від *coronavirus disease 2019* [72].

Лексикографи Oxford Languages аналізували **понад 11 мільярдів слів**. У результаті було створено список слів, пов'язаних із коронавірусом. У доповіді 2020 рік названий безпрецедентним за темпом приросту нових слів “*in almost real-time, lexicographers were able to monitor and analyze seismic shifts in language data and precipitous frequency rises in new coinages – в режимі реального часу лексикографи змогли відстежувати й аналізувати зміни в мовних даних і стрімке зростання частоти нових утворень*” [75, с.221].

Проаналізувавши матеріал дослідження корпус слів, пов'язаних з пандемією, було поділено на такі підгрупи:

1. коронавірус, ковід-19 та пов'язані слова;

2. слова, пов'язані з пандемією і закінчуються на *-demics*;
3. соціальна дистанція, ізоляція та інші заходи;
4. маски;
5. епідеміологічні терміни;
6. «на передовій».

До першої підгрупи відносяться: *corona, rona (informal), pre-Covid, post-Covid, pre-coronavirus, post-coronavirus, BC (humorous "before Covid"), covidiot, coronials*. Переважна більшість слів, які належать до цієї підгрупи, мають нейтральне оцінне значення, як-от *pre-Covid, post-Covid*, проте у складі пандемійної лексики є також слова, які несуть конотативний компонент значення. Здебільшого, лексеми аналізованої тематики мають ознаку пейоративності (інвективності). Так, лексема *covidiot* використовується на позначення 'людини, яка не дотримується заходів щодо профілактики захворювання коронавірусом'.

Coronials – діти, які були зачаті під час ізоляції.

(1) "We need to stop being concerned about there being some stigma about being infected – 'Oh my God, he's got the 'rona'" (CA, URL) - «Потрібно перестати турбуватися з приводу того, що нібито заражені носять якесь ганебне тавро. 'О ні! Та в нього ж вірус'».

До другої підгрупи відносяться наступні слова: *infodemic, twindemic*.

Infodemic – великий обсяг неконтрольованої інформації, часто необґрунтованої, про кризу, протистояння.

Twindemic – одночасне протікання двох пандемій.

До третьої підгрупи відносяться слова: *social distancing (socially distance, socially distanced, physical distancing, lockdown, shelter-in-place, stay-at-home, self-isolate, self-quarantine, reopening, easing, bubbles, pods, fi rebreaks, circuit breaker, handwashing, deep cleaning, fogging, hygiene theatre*.

До четвертої підгрупи відносяться слова: *face mask, face covering, face shield, maskless, unmasked, mask-up, anti-mask, anti-masker, mask-shaming*. Слово *mask-shaming* має два протилежні значення:

1. осуд тих, хто не носить маски;

2. осуд тих, хто носить маски.

До п'ятої підгрупи відносяться слова: *reproduction number, community transition, flatten the curve, superspreader events, superspreader*.

До шостої підгрупи відносяться слова: *PPE (personal protective equipment), key workers, essential workers, frontline workers, frontline, anti-vaxxer*.

Спостерігаються різні переваги використання тих чи інших нових слів.

Наприклад, у Великій Британії, Канаді, Австралії частіше використовують слово *lockdown (a state of isolation, containment, or restricted access, usually instituted for security purposes or as a public health measure; the imposition of this state - стан ізоляції, утримання або обмеження доступу, що зазвичай встановлюється з метою безпеки або як захід охорони здоров'я)*.

Лексикографи Collins Dictionary назвали словом 2020 поняття *lockdown*, або режим самоізоляції. При відборі найголовнішого слова року лексикографи словника вивчили понад 4,5 мільярди слів та виразів веб-сайтів, книг та газет, а також трансляції на радіо та телебаченні. "Мова - це відображення світу навколо нас, а в 2020 головною темою стала глобальна пандемія", - зазначила контент-консультант Collins Хелен Ньюстед.

Інші слова, що набули поширення в період пандемії, такі як *corona pass* – *коронаперепустка*, *key worker* – *основний фахівець*, *Stay-Home Notice* – *перебування на самоізоляції*.

(2) *This is no longer a coronavirus, but some kind of "coronavirus", so unappetizing "flat cakes" this whole story left on the image countries.* (BO, URL) - *Це вже не коронавірус, а якийсь «коровавірус», настільки неапетитні «коржики» вся ця історія залишила на іміджі країни.*

(3) *Dutch protesters march through The Hague against 'corona pass'* (HP, URL).-*Нідерландські протестувальники влаштували демонстрації у Гаазі проти «коронаперепусток».*

(4) *Compliance with Stay-Home Notice conditions will continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who*

breach the requirements of the SHN (IT, URL) - Дотримання умов перебування на самоізоляції суворо контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги перебування на самоізоляції, будуть вживатися суворі заходи.

(5) Why quarantines are a good substitute doomscrolling. (CT, URL) - Чому карантини – гарна заміна думскролінгу.

Пандемія виявилася ключовим фактором, який вплинув на всі події 2020 року. Лінгвісти для дослідження склали 2 списки слів.

Перший список включає слова, які до 2020 року були відомі тільки в медичному колі, але стали широко використовуватися в повсякденному мовленні. Наприклад, *asymptomatic, contact tracing, long-hauler and so on.*

Другий список слів складається з абсолютно нових слів, так званих *coronacoinages*.

До цього списку увійшли наступні слова: *anti-masker, bubble, The BeforeTimes, cluttercore, coronababy, coronacation, coronacoaster, coronacut, coronasomnia, COVID-10, covidiot, drive-by birthday, drive-in rally, maskne, Zoom-bombing, zoom fatigue, Zoom mom, Zoom town.*

(6) 3 weeks ago, the country ranked 9th in the corona rating (HE, URL) - 3 тижні тому країна займала в коронарейтингу 9-те місце

(7) Clubs and pubs closed, and when young people continued to gather in parks for so-called "crown parties", one supermarket owner warned on Facebook: he did not will sell them alcohol and snacks (BS, URL) - Клуби й паби зачинилися, а коли молодь продовжила збиратися у парках для так званих «коронавечірок», один власник супермаркету застеріг у «Фейсбуку»: він не продаватиме їм алкоголь та наїдки

(8) The world's first "vaccidrive" has opened, where vaccination against Covid-19 is done in unusual conditions (JP, URL) - Відкрився перший у світі «вакцидрайв», де щеплення від Covid-19 роблять у незвичних умовах

(9) Did you see that covidiot with 300 rolls of toilet paper in his basket? (AB, URL)- Ви бачили цього ковідіота з 300 рулонами туалетного паперу кошику?.

(10) Find out what causes maskne and how you can help prevent it (AB, URL)

- Дізнайтеся, що викликає почервоніння на шкірі внаслідок носіння маски і як ви можете цьому запобігти..

Лексикографи словника Merriam-Webster вибрали "pandemic" словом 2020 року. Перший сплеск запитів було зафіксовано 3 лютого, коли першого пацієнта з COVID-19 було виписано з лікарні в Сіетлі. Перегляди значення слова продовжували зростати, на початок березня їх кількість зросла на 4000% порівняно з 2019 роком. 11 березня ВООЗ офіційно оголосила, що COVID є пандемією.

Разом з ним до списку найпопулярніших нових слів увійшли такі слова:

1. *coronavirus*, 2. *defund*, 3. *tamba*, 4. *kraken*, 5. *quarantine*, 6. *antebellum*, 7. *schadenfreude*, 8. *asymptomatic*, 9. *irregardless*, 10. *icon*, 11. *malarkey*.

За результатами аналізу списків нових слів можна назвати такі семантичні групи:

1) повсякденне життя, міжособистісні стосунки (49%); наприклад, *Blursday (n) – a day of the week that is indistinguishable from any other – День, який відрізняється від інших днів тижня.*

Self-quarantine – a period of self imposed isolation to prevent the spread of disease. – Самоізоляція – період самоізоляції для запобігання поширенню хвороби.

(11) Now the regional hospital has been closed, where treated the entire population, gave him under covidnik. (IM, URL) – Наразі закрили обласний госпіталь, де лікувалося все населення, віддали його під ковідник.

2) наука та медицина (21%); Наприклад, *superspreader (n) – an individual infected with a (pathogenic) microorganism who transmits it to an unusually large number of other individuals.* Людина, яка заражає більше людей, ніж типова інфікована.

Half of the COVID-beds in the region's hospitals are full (CA, URL). - Половина COVID-ліжок у лікарнях регіону заповнені

Слід зазначити, що терміни, що використовуються у цій сфері, виникли у період пандемії. Вони стали частіше використовуватися в новому контексті та домінувати у медійному середовищі.

3) освіта, робота, технології (17%); *In-person – in one's bodily presence; personally* (лично). *Frontliner – a person that operates in an advanced, exposed, or conspicuous position.*

Фахівець, який стає особливо затребуваним у період пандемії. *Zoombombing (n) – the practice of infiltrating video conference calls on the Zoom application, and posting violent, pornographic, or offensive content – практика проникнення відеоконференцій у програму Zoom і публікація насильницького, порнографічного чи образливого вмісту.*

(12) *Isodesk is a home workplace that you have improvised to look good on video, in confinement. (CA, URL) - Стіл ізоляції – це робоче місце, яке ви облаштували, щоб добре виглядати на відео в умовах ізоляції.*

4) погляди та переконання людей (10%); Наприклад, *anti-masker – a person who opposes the wearing of face masks; corona-uber – people who don't take coronavirus seriously and go out spreading coronavirus around.* Люди, які не приймають коронавірус всерйоз, виходять на вулиці та поширюють інфекцію.

(13) *Clubs and pubs closed, and when young people continued to gather in parks for so-called "crown parties", one supermarket owner warned on Facebook: he did not will sell them alcohol and snacks (BS, URL) - Клуби й паби зачинилися, а коли молодь продовжила збиратися у парках для так званих «коронавечірок», один власник супермаркету застеріг у «Фейсбуку»: він не продаватиме їм алкоголь та наїдки*

5) мистецтво та масова культура (3%). Наприклад, *coronacellations – the mass canceling of sports, theater and basically all public events during lockdown.*

Karante the ability to maintain composure in period of self-isolation. (BS, URL) - Каранте вміння зберігати самовладання в період самоізоляції..

(14) *People began to be called coronapofigists, covigists. (CT, URL) - Людей стали називати коронапофігістами, ковігістами.*

Скасування будь-яких спортивних змагань, театральних вистав у період карантину.

Так, слово *isolation* походить від латинського слова *insula* (острів). В англійську мову слово перейшло у вигляді французького *isole'd* та змінило написання на *isolated*. Слово *isolated* зафіксовано в англійській мові наприкінці 18 століття. Слово *self-isolation* датується 1834 в замітці журналу *The Metropolitan Magazine*. Тоді слово означало перебування у невіданні про те, що відбувається навколо.

(15) *A lot of new words appeared: to covid, insulation. (CA, URL) - З'явилося багато нових слів: ковідитися, ізоляції*

Суспільство чітко підрозділяє час до, під час та після коронавірусу. (*pre-covid/pre-pandemic/pre-crisis, post-covid/post-pandemic, covexit*).

(16) *Kovideo is a video recorded during self-isolation. (IT, URL) - Ковідео — відео, записане під час самоізоляції.*

(17) *Treatment-based strategies can now be designed to “covexit” the crisis (CW, URL) - У сучасних умовах можуть бути застосовані медичні стратегії, щоб поступово подолати кризу, викликану корона вірусом*

Час до пандемії став певним показником для порівняння з сьогоденням.

(18) *Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as Coronials not Millenials due to the covid-19 virus. (CA, URL) - У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короналіїв, а не міленіалів.*

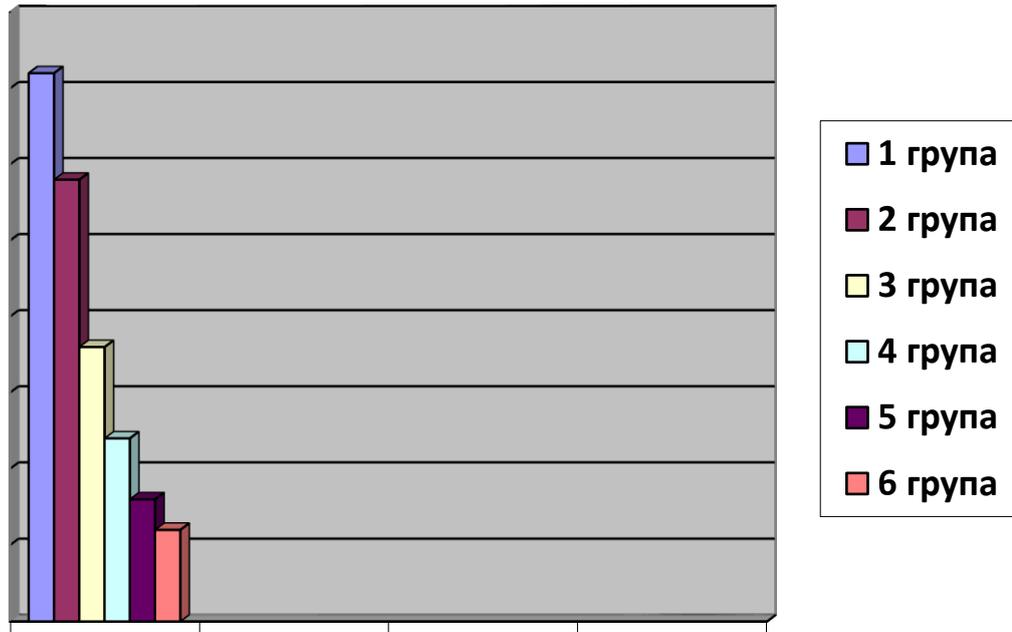

Рис. 2.1. Частота застосування корпусу слів, пов'язаних з пандемією

Отже, можна дійти висновку, що пандемія більшою мірою вплинула формування неологізмів у семантичній групі «Повсякденне життя, міжособистісні відносини». Період самоізоляції, вимушених обмежень змінив суспільство, змусив людей замислитися над цінністю живого спілкування, свободи пересування, можливості працювати, займатися улюбленою справою.

2.2 Структурне моделювання пандемійної лексики у медійному дискурсі

Сучасний світ не стоїть на місці, він постійно змінюється і з появою нових подій, явищ у житті суспільства, змінюється і лексичний склад мови.

Пандемія COVID-19 стала наймасштабнішою подією 21 століття і за короткий проміжок дуже вплинула на політику, економіку, освіту, а також на словниковий склад усіх мов у світі, у тому числі й англійську.

Злиття, або блендінг, часто використовується в ЗМІ, на просторах інтернету та в розмовній мові, оскільки є найбільш зручним та інформативним способом передачі інформації.

Серед неологізмів, утворених шляхом злиття, можна виділити такі: *Coronapocalypse* (*coronavirus*+*apocalypse*): «кінець світу, спричинений

епідемією Covid-19», *Coronaphobia* (coronavirus+phobia): страх перед коронавірусом *Coronawashing* (coronavirus+whitewashing): продаж з метою прибутку звичайних товарів, що допомагають запобігти зараженню коронавірусом або вилікувати від нього, *Coroncellations* (coronavirus+cancellations): скасування спортивних заходів, театральних вистав, виходів у ресторан, весіль тощо у зв'язку з коронавірусом. *Coronaclosed* (coronavirus+close): закритий (бізнес) через коронавірус.

Quaranteam (quarantine+team):

- 1) люди, з якими ви вирішили жити під час карантину;
- 2) загальний чат, де обговорюються питання, пов'язані з пандемією;
- 3) груповий "захоплення" напр. туалетного паперу в магазині.

Quarantrends (quarantine+trends): заняття, що стали модними у людей, що перебувають у самоізоляції.

(19) *Good old offline restaurants will become symbol of a return to normal happy pre-corona life.* (JP, URL) - Старі добрі офлайн-ресторани стануть символом повернення до нормальної щасливого докоронного життя.

(20) *Covid-look: Naomi Campbell shared a new photo in a protective suit* (IT, URL) - Covid-лук: Наомі Кемпбелл поділилася новим фото в захисному костюмі.

Quarantips (quarantine+tips): поради з питань одягу, їжі та стилю життя, що даються людям, які перебувають у самоізоляції. Ще одним способом появи неологізмів є словоскладання. Словоскладання є найбільш популярним та універсальним способом утворення нових слів, заснований на додаванні двох основ.

(21) *Coronapocalypse: make sure you cite me when you use that word*, wrote Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page. (CA, URL) - «Коронапокаліпсис: обов'язково цитуйте мене, коли вживаєте це слово», - написав Джеффри Хасс (Університет Річмонда, штат Вірджинія) на своїй сторінці у Facebook.

(22) *People began to be called coronapofigists, covigists. (CT, URL) - Людей стали називати коронапофігістами, ковігістами.*

Quarantine shaming (за аналогією з body shaming): показова критика людей, які порушують карантин та виходять із дому. Wuhan Clan: вихідці з азіатських країн, до яких американці та європейці бояться наблизитися. Coronavirus boredom: це нудьга, що виникла через те, що ви нічого не можете зробити, тому що немає занять спортом, і все закрито Coronavirus syndrome: раптове бажання подорожувати світом або популярною країною після того, як відчув себе хворим.

(23) *Termining Mr. Thackeray, who heads the Sena, a «Covidologist», the editorial said he was probably the only Chief Minister who has studied the COVID-19 crisis in detail (BS, URL) - Називаючи пана Теккеря, який очолює Sena, «ковідологом», у редакції йдеться, що він, ймовірно, єдиний головний міністр, який детально вивчав кризу COVID-19.*

(24) *Our friends over at Fratelli Fresh recognised that it was time to take our iso-baking to the next level by attempting this delicious creation, so they kindly shared their recipe. You're welcome! (JF, URL) - Наві друзі з Fratelli Fresh визнали, що настав час підняти нашу випічку на самоізоляції на новий рівень, спробувавши це смачне творіння, тому люб'язно поділилися своїм рецептом. . Ласкаво просимо!*

Наступним способом утворення неологізмів є скорочення. Існують чотири види скорочення: аббревіатури, усічення, злиття, акроніми.

З них найчастіше використовуються усічення та їх особливістю є те, що їх зручно використовувати у розмовній мові. Так, слово "quarantine" англословні носії скорочують до "quar", слово "coronavirus" стає "rona", а "in isolation" - "in iso".

Ще одним способом утворення неологізмів у цей період є афіксація, тобто освіта шляхом додавання до слова суфіксів, афіксів та префіксів.

Coronic (суфікс -ic): дод., інфікований коронавірусом.

Coviddy (суфікс –y): дод., людина, що демонструє незвичайну поведінку, спричинену страхом перед коронавірусом.

(25) Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as Coronials not Millenials due to the covid-19 virus_ (CA, URL) - У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короніалів, а не міленіалів

Можна відзначити створення неологізмів шляхом переходу з однієї частини промови до іншої. Такий спосіб називають конверсією. Цей спосіб досить складний і не має великої популярності.

Наприклад, "To self-quarantine" - уникати контактів з іншими людьми. Наше життя у світі безпосередньо залежить від подій, що відбуваються в ньому, внаслідок чого змінюється наше суспільство, мова і майбутнє.

Дане дослідження довело, що події COVID-19 змінили дуже багато в нашому сучасному світі, у тому числі ці зміни не минули і лексичний склад англійської мови, в якому з'явилося безліч неологізмів.

Ці зміни допомагають нам спрощувати та швидше засвоювати передачу інформації, а також розширюють наш словниковий запас.

Завдяки проведеному дослідженню можна помітити, як глобальні явища впливають на появу нових слів в англійській мові.

З розглянутих неологізмів, різних за способом утворення, 8 утворюються шляхом злиття, 4 шляхом словоскладання, 3 за допомогою скорочення, 2 способом афіксації та 1 способом конверсії.

Рис. 2.2. Способи утворення неологізмів пандемійної лексики

Таким чином, можна зробити висновок, що до найбільш популярних та продуктивних способів відноситься злиття. Менш продуктивним можна вважати словоскладання та скорочення. Два способи, що залишилися (афіксація і конверсія), найменш популярні.

2.3. Прагматичні функції пандемійної лексики у медійному дискурсі

Поява мас-медійного дискурсу була спричинена стрімким розвитком у сфері комунікацій, все більшою потребою в інформованості, а також в тенденціях глобалізації. Оскільки переважну більшість інформації ми отримуємо безпосередньо через ЗМІ, даний дискурс є одним з найбільш релевантних та важливих. Особливістю мас-медійного дискурсу є те, що в його межах здійснюється «діалог культур», так звана взаємодія «Я» та «Іншого», наслідком цієї взаємодії є поповнення знань обох культур.

Одним із найважливіших елементів, що належать до медіа-дискурсу є новини. Відповідно до свого змісту існує чотири основних типи новинних повідомлень: «hard news» – тверді новини, «soft news» – м'які новини, «local news» – місцеві новини та «foreign news» – новини в світі.

Приклад містить суспільні терміни: federal authorities – федеральні органи влади, терміни, які використовуються в галузі медицини: ventilators – апарати штучної вентиляції легень, coronavirus outbreak – спалах коронавірусу. «Soft news» навпаки ж створені, щоб викликати певні емоції у читача: занепокоєння, здивування, піднесеність.

Такі новини є доповнювальною складовою «hard news», їм притаманний більш розмовний стиль, а також невелика кількість посилань: (26) *However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance «coronopticon» recently noted, efforts in Asia, «like others elsewhere, are experimental. They risk failure; they also risk adverse side-effects, most obviously on civil liberties»*(CA, URL). - *Однак, як нещодавно відзначалося в статті Economist про створення такого «короноптикуму» спостереження, зусилля в Азії, «як і в інших країнах, є експериментальними. Вони ризикують провалитися; вони також ризикують виникненням несприятливих побічних ефектів, найбільш очевидних для громадянських свобод».*

(27) *The grain of truth in covidism is that COVID-19 is sometimes a deadly disease, about whose transmission we know little* (BO, URL) - *Істинним в ідеології ковідизму є те, що COVID-19, про поширення якого ми мало знаємо, інколи приводить до летальних наслідків*

(28) *My girlfriend lives by herself, so my roommates and I have included her in our quaranteam* (IT, URL).- *Моя дівчина живе одна, тому ми з моїми сусідами по кімнаті включили її до нашого «карантіму»*

(29) *Public health experts warned that a twindemic could be on the horizon as we head into flu season* (DT, URL) - *Фахівці в галузі громадського здоров'я застерегли, що з початком сезонних спалахів грипу виникне проблема твіндемі.*

Однією з характеристик текстів новин є актуалізація важливих проблем, а також бажання журналістів правильно інтерпретувати інформаційне ядро, а з іншого боку зробити аналіз ситуації, дати якісну оцінку. В даному типі, увага акцентується на актуальності проблеми, а також на її інтерпретації. В медіа-

дискурсі відбувається перетворення інформації в смисл, зрощення різного типу інформації.

Отже, в сучасному медіа-просторі новини є одними із основних джерел отримання інформації.

Основною лексичною одиницею новинних повідомлень є суспільно-політична лексика, а також лексика з усіх інших функціональних стилів, що спричинено охопленням великої кількості тем. Існує три основних підходи до класифікації медіа-дискурсу: структурний, тематичний та функціональний. Згідно з першим підходом, медіа-дискурс це – продукт комунікативної діяльності, взятий у сукупності усіх вербальних та екстралінгвальних характеристик, пов'язаних із його походженням поширенням та сприйняттям.

(30) The city is increasing the number of places in hospitals for Covid patients and equipment (IT, URL) - В місті збільшують кількість місць у лікарнях для Covid-пацієнтів та обладнання

Тематичний підхід це – сукупність всіх письмових та усних текстів, які в певний момент є в центрі уваги якоїсь соціальної чи політичної ситуації.

І відповідно до функціонального підходу, основними функціями ЗМІ є інформаційна, експресивна та прагматична.

(31) There were almost 30,000 people in covid hospitals (UK, URL) - В ковід-лікарнях перебувало майже 30 тис. осіб

Інформативна функція превалює над усіма іншими функціями, оскільки в основі будь-яких медійних текстів лежить інформація. Головним завданням ЗМІ є задоволення інформаційних потреб людей.

(32) About the cost of treatment of coccidiosis patients, allowances for doctors and quarantine. In our no incidents were reported in the hospital. (JF, URL) - Про вартість лікування ковідних хворих, надбавки для медиків і вихід із карантину. У нашому госпіталі не було зафіксовано жодного ковідного випадку.

В цьому прикладі інформативну функцію відіграє заголовок новинного тексту. Саме він визначає «тему» та «предмет мовлення», а також є його «тематичною конструкцією». Особливістю інформативної функції є те, що

завдяки опорним елементам, автори новин висвітлюють основний зміст новин, проте опускають деталі, що інтригує та викликає інтерес дізнатись детальніше про саму подію.

(33) *The Florida Department of Health has put out a public service announcement asking residents to remember the “Three Cs” (JP, URL) - Відділ охорони здоров'я штату Флорида оприлюднив соціальну рекламу, що закликає громадян уникати Трьох Б (будівлі з малою площею та поганою вентиляцією, багатолюдні місця, близький контакт);*

(34) *Trump soon got into a war of words with governors over the federal supply, boasted about ramping up production, and even called the US the “king of ventilators (TW, URL) - Згодом Трамп вступив у словесну війну з губернаторами щодо федеральних поставок, похвалився збільшенням виробництва і навіть назвав США “королем апаратів штучної вентиляції легень”.*

(35) *We knew that flattening the curve wasn't sufficient for us (UK, URL) - Ми знали, що для нас недостатньо вирівняти криву поширення коронавірусу*

Лексика наведеного фрагменту є нейтральною, однак слід зазначити, що тут також використовуються слова з інших стилів, наприклад політичні терміни: confederacy – конфедерація, election strategy – виборча стратегія.

Прагматична функція. Дана функція спрямована на вплив на свідомість людини, формування суспільної думки, що здійснюється за допомогою прямої та непрямой агітації та пропаганди.

(36) *My girlfriend lives by herself, so my roommates and I have included her in our quaranteam (IT, URL). - Моя дівчина живе одна, тому ми з моїми сусідами по кімнаті включили її до нашого «карантіму»*

Також, використовуючи таку лексему як: together, політичний діяч створює ефект близькості до народу, що також є своєрідним елементом впливу на аудиторію.

Прагматична функція у прикладі полягає в заклику до дій, прийнятті законів, які б не допустили погіршення економічного стану країни.

Експресивна функція – медіа- текстів полягає в тому, щоб апелювати до почуттів та емоцій реципієнта, робити текст більш виразним завдяки експресивізації логічних компонентів, що допомагають у прийнятті «правильних рішень» .

(37) *How to avoid “lockstalgia“ as pandemic restrictions end (BO, URL) - Як уникнути виникнення «локстальгії», коли пандемічні обмеження перестануть діяти*

(38) *Macaronovirus - Retail chains are forced to take extraordinary measures to replenish inventories after the raids of buyers.(JP, URL) - Макароновірус - Торгові мережі змушені йти на неординарні заходи, щоб поповнити запаси після набігів покупців*

Також автор новинного повідомлення вдається до прийому висхідної градації – стилістичного прийому, коли кожен новий елемент посилює емоційно-експресивне значення: storm, war, pandemic, crisis.

Ще однією цікавою рисою лексеми є римування її компонентів, що створює комічний ефект у мовленні. Постійний потік невтішних новин, проблеми в особистому житті, тривоги за своє здоров'я та добробут близьких, а також страх перед майбутнім призводять до підвищення агресії як одного із захисних механізмів людської психіки. Тому не дивною є тенденція створення та активного функціонування пейоративної лексики як у повсякденному спілкуванні, так і в межах інтернетдискурсу. Пейоративація та мовна агресія процвітає саме в онлайн-комунікації, чому зокрема сприяють фактори анонімності та дистанціювання.

До зневажливо-іронічних лексичних одиниць у складі коронавокабуляру відносимо armchair virologist, яку вживають з метою висміяти особу, що вдає із себе експерта-інфекціоніста, намагається повчати оточуючих та критикує дії уряду, спрямовані на мінімізацію негативних наслідків пандемії. Інновативною нецензурною лексикою вважаємо також одиниці типу moronavirus, covidiot та maskhole, спрямовані на експресію особою негативної оцінки дій людей, які не дотримуються карантинних норм.

Висновки до Розділу 2

1. Отже, інтернет-спілкування є центральною платформою цього річної повсякденної комунікації, оскільки майже всі аспекти життя (зокрема навчання, зустрічі та робота) функціонують у режимі онлайн. Пандемійна лексика продовжує набирати популярність серед англомовних носіїв, оскільки номінує нові реалії життя у процесі обміну інформацією, рефлектує настрої населення, допомагає самовиразитися. Визначено, що стрімкий темп трансформацій суспільного життя знаходить своє відображення у мові. Щороку словники актуального слововживання поповнюються численними новими лексемами, які позначають те чи інше явище дійсності, що утворилося відносно нещодавно, і, відповідно, ще не встигло отримати назву у певній мові.

2. Не в останню чергу, кодифікації новотворів сприяють засоби масової інформації, де вони найчастіше вперше з'являються та набувають подальшого поширення. Уточнено, що в мові спостерігається використання численних способів утворення нової лексики (афіксація, словоскладання, змішання, аббревіація, конверсія), які відображають словотвірні та семантичні процеси, що відбуваються в мові в даний період.

3. З іншого боку, формування семантики неологізму служить результатом лінгво-креативної діяльності, пов'язаної з переходом нової одиниці з індивідуального конкретного вживання в використання мовною спільнотою. Найбільш характерними способами утворення неологізмів в сучасній англійській мові є словоскладання, конверсія й зміна значень слів. Аналіз медіатекстів дав можливість виявити наступні продуктивні моделі словотворення неологізмів: афіксація (префіксація та суфіксація), словозлиття, скорочення, конверсія, семантичні інновації, евфемізми та ін.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ ПАНДЕМІЙНОЇ ЛЕКСИКИ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

3.1 Способи еквівалентного відтворення пандемійної лексики українською мовою у перекладах текстів англomовного медійного дискурсу

Пандемія коронавірусу, що стала одним з головних кардинально нових елементів подій 2019-2021 років, внесла свої корективи в життя людей, зажадавши акліматизації до нових форматів, правил соціалізації та перегляду векторів політичної та економічної активності. Поширення коронавірусу не тільки докорінно змінило світове співтовариство, а й призвело до появи в англійській мові понад 1000 нових слів та словосполучень для позначення явищ із хронік пандемії.

Глобальність цього явища визначає принципову важливість пошуку та аналізу способів перекладу неологізмів, що є атрибутом «інформаційно-психологічної вакцинації» україномовної спільноти та водночас інтегрує актуальні знання до обговорення теорії перекладу.

Приєм мовної гри на основі ідентичних або подібних до фонемічної будови мовних одиниць - каламбур як засіб неологізації мови в тій чи іншій мірі екстеріоризується в наступних дискурсивних фрагментах *quaranteam* (*uarantine + team, model 1*), де стилістичний ефект створюється на основі фонематичної заміни останнього складу лексеми карантин. З наведених причин вдаємося до перетворення калькування:

(1) My girlfriend lives by herself, so my roommates and I have included her in our quaranteam (CW) - Моя дівчина живе одна, тому ми з моїми сусідами по кімнаті включили її до нашого «карантіму».

Таким чином, у наступних дискурсивних фрагментах ми фіксуємо криву новоутворень для позначення стратегії стримування поширення коронавірусу,

винахідливість якої базується на переосмисленні вже існуючого значення медичної метафори: (2) We knew that it was not enough for us to align the *coronavirus distribution curve*; (IM, URL) - Ми знали, що для нас недостатньо вирівняти *криву поширення коронавірусу*;.; (3). *But rather than flattening the curve, Fox is behind the curve* - Замість того, щоб вирівняти криву випадків COVID-19, Фокс відстав від епідеміологічного графіка..

В англійському дискурсі COVID-19, який у сучасному глобальному контексті можна розглядати як прояв соціальної реклами, комунікаторам необхідно привернути увагу адресатів (пропозицій) до нових конститутивних моделей поведінки з урахуванням їхніх інтересів та потреб і фонди знань. Ці умови ефективно регулюються паралінгвістичними засобами.

Таким чином, вираз *to flatten the curve* нерозривно пов'язаний із зоровим образом, що полегшує його розшифровку. Враховуючи пов'язаний візуальний зміст, ми вважаємо, що доцільно зберегти закодоване посилання на графік, додавши приклад (2) і перетворивши контекстну заміну так, щоб фраза *to be behind the curve* у фрагменті (3) донесла розуміння потенційним одержувачам інформації.

Потенціал описового перекладу керується українською презентацією новоутворень *to raise the line* для підвищення спроможності медичної системи обслуговувати велику кількість пацієнтів під час поширення коронавірусу, з посиланням на осі.

Пандемія коронавірусу змусила людей шукати інноваційні форми дозвілля та думати про нову реальність. Ця тенденція логічно відобразилась у виділенні важливого шару нових словосполучень, що знаменує нові способи соціалізації та оновлену категоризацію різних сфер життя індивідів:

(4) *Ideally a meeting invite should be sent out to all participants in advance with details on when, how / where to join the virtual happy hour*; - Найкраще заздалегідь надіслати всім учасникам запрошення на зустріч із зазначенням дати та платформи приєднання до віртуального коктейлю.

(5) *In the name of making your solo cocktail session special, we've rounded up some of the tastiest (and easiest) «quarantinis» to enjoy while standing at least six feet away from other people» (IM, URL) - Щоб зробити вашу сольну коктейльну сесію особливою, ми зібрали одні з найсмачніших (і найпростіших) «карантині», якими можна насолоджуватися, стоячи на відстані не менше шести футів від інших людей;*

(6) *A coronacation is when you get paid not to go to work and have lots of extra time at your disposal (AB, URL) - Карантикули – це оплачувані дні, під час яких ви не ходите на роботу через карантин, і у вашому розпорядженні багато вільного часу.*

Незважаючи на такий стан спостереження, ця методика в деяких випадках дозволяє досягти всебічної інтерпретації.

Таким чином, потенціал відстеження для перекладу неофрази є *a new normal*:

Проблеми з лексикографічною практикою є вторинними по відношенню до *virtual happy hour* в перекладі новоутворення, останні два компоненти якої є стійким словосполученням для позначення вже існуючої неофіційної події з пропозицією алкогольних напоїв та закусок, а *virtual* прикметник лише визначає його формат.

Тому процес перекладу зводиться до аналізу семантики структурних компонентів неоплазії та стратегічного пошуку відповідності словнику:

Пандемія коронавірусу призвела до розмежування між прийнятними та неприйнятними практиками та явищами. Такий підхід може виражатися лише в необхідності залучення потенціалу моворедагуючих евфемізмів для нейтралізації негативних ефектів висловлювання та його відновлення.

Таким чином, у наступному перекладі ми уникаємо різко негативних оцінок новоутворень ««quarantinis» та coronacation».

Серед англійського неоквідону ми зафіксували поодинокі прояви внутрішньорозрядної синонімії, тобто наявність синонімічних рядів. Таким чином, у наступних дискурсивних конструкціях національний заклик

залишатися вдома у неофразових варіаціях, які не є абсолютними синонімами через специфічний соціолінгвістичний аспект їхнього функціонування (розбіжність мовних напрямків різних адміністративних одиниць держави):

(7) *Compliance with Stay-Home Notice conditions will continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who breach the requirements of the SHN (IT, URL) – Дотримання умов перебування на самоізоляції суворо контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги перебування на самоізоляції, будуть вживатися суворі заходи.*

(8) The Florida Department of Health has put out a public service announcement asking residents to remember the “Three Cs” (JP, URL) – Відділ охорони здоров'я штату Флорида оприлюднив соціальну рекламу, що закликає громадян уникати Трьох Б (будівлі з малою площею та поганою вентиляцією, багатолюдні місця, близький контакт);

(9) Otherwise, during the forced caratnikuls you can even sit until covidivore.(CC, URL) – А інакше за час вимушених каратникулів можна і до ковідіворсу досидіти.

Орієнтуючись на поточну соціальну ситуацію, ми вважаємо, що відповідний український еквівалент до нової фрази *Stay-Home Notice, announcement asking residents to remember the “Three Cs caratnikuls* можна вважати національними карантинними обмеженнями на основі злиття та аналізу значень фраз. У цьому контексті, оскільки це чітко розмежований порядок, інтеграція державної мети підкреслити статус нео-феномену є прагматично виправданою.

Інший прояв внутрішньорозрядної синонімії нових фраз у дискурсі про COVID-19 стосується визначення відкритості національних кордонів для перетину громадянами іншої країни під час блокування, до якого відносяться такі нові фрази:

(10) Coronaspiracy Theory: RTD asks a Russian virologist if there is any truth to Chinese and US accusations of criminal intent behind Covid-19(IM, URL) –

Теорія коронаспірації: RTD запитує російського вірусолога, чи правдиві звинувачення Китаю та США у злочинних намірах, що стоять за Covid-19;

(11) *CoronaMarketing: Can't Stop hype. (CH, URL) – Коронамаркетинг: зупинити не можна хайпувати.*

(12) *In campsites and on beaches people have a rest in quarantine: from social distancing, antiseptics and disposable medical masks hold a corona- vacation (CC, URL) – В кемпінгах і на пляжах люди відпочивають по-карантинному: із соціальним дистанціюванням, антисептиками та одноразовими медичними масками проводять корона відпустку*

Порівнюючи цей синонімічний ряд із наведеним вище, слід зазначити, що дискурсивні фрагменти віхи дискурсивного туризму COVID-19 характеризуються неоднорідністю конотативного значення новоутворень, що призводить до диференціації їх підходів до перекладу. Таким чином, в українському перекладі *Coronaspiracy Theory* ми представляємо еквівалент *Теорія коронаспірації* на основі перекладацької трансформації, виключаючи закодований намір підкреслити спільні зусилля у разі пандемії.

Нові словосполучення *CoronaMarketing* та *corona- vacation* у свою чергу позбавлені виразності, виконують переважно номінальну функцію.

За нашими спостереженнями, міжрозрядна синонімія, або співвіднесення значень новоутворення з відповідним значенням неолемії, зустрічається рідше, ніж внутрішньобітова, що може бути пов'язано з нездатністю передати складне поняття.

Водночас можна сказати, що невід'ємною особливістю англійського дискурсу COVID-19 є екстерналізація прагматики акцентування спільних зусиль, неявних закликів до вступу в разі пандемії, а також метафоричних механізмів і, зрештою, виразність новаторства. Таким чином, ці тенденції можна спостерігати в нових фразях *social bubble* і *pandemic pod*, які є синонімами вищезгаданої неолексеми *quarantine*:

(12) *Social bubbles are research-proven to help slow the spread of COVID-19* (CA, URL) – Дослідження підтвердили, що соціальні бульбашки допомагають уповільнити поширення COVID-19;

(13) *A pandemic pod is worthy of consideration for those who still want to have social interaction* (CE, URL). – Пандемічний пакет заслуговує на увагу для тих, хто все ще хоче мати соціальну взаємодію

Щоб зберегти прагматичний зміст, ми використовуємо модуляційне перетворення. Тому ми пропонуємо додати український синонім до поняття індивідуального тимблдингу, щоб запобігти захворюваності неофраземами альянс ізоляції (для social bubble, утвореної за аналогією з перекладним еквівалентом неофраземи travel bubble) та пандемічної рукавички (тобто pandemic pod заміна метафори).

Також ми зафіксували тенденцію групувати основні правила життя в умовах соціалізації та локдауну за їхніми ініціальними буквами. Цей підхід є прагматичним для англійського дискурсу про COVID-19, оскільки він допомагає одержувачам краще запам'ятати важливі повідомлення. Для прикладу розглянемо такі букви неофразеосеміми:

(14) *The Florida Department of Health has put out a public service announcement asking residents to remember the “Three Cs”* (JP, URL); – Департамент охорони здоров'я Флориди опублікував соціальну рекламу, в якій закликає громадян уникати трьох В (малі кімнати та погано вентильовані будівлі, місця скупчення людей, тісний контакт);

(15) *We urge residents to stay vigilant in adherence of the three Ws.* (CA, URL) – Закликаємо мешканців бути пильними при дотриманні Трьох М (маска, миття рук, дистанція ≈ 2 м).

З огляду на розшифровку неофразеосем в інформаційній таблиці з профілактики коронавірусу, доцільно замінити початкову літеру в перекладі українською мовою, яка узагальнює наступні правила:

Таким чином, специфіка англійських фразових неоковідизмів у перекладацькому аспекті зумовлена полівекторними методами їх утворення,

які передбачають генерацію стійких словосполучень на основі вільного; вироблення нового значення в раніше поширених мовних одиницях; поява нових словосполучень для позначення нової реальності суспільства тощо. Крім того, деякі нові фрази в дискурсі COVID-19 базуються на механізмах семантичного збагачення, які визначають їх посилення на візуальні компоненти, висуваючи додаткові вимоги до ситуації перекладу.

Процеси евфемізації, модуляції та експлікації відіграють вирішальну роль у компенсації відмінностей у мовних тенденціях англійської та української мовних систем у перекладі неоковідизмів.

Факторами, що полегшують процес перекладу нових фраз, є часткова наявність визначень цих окремих компонентів, залучених візуальних елементів (графіка, інформаційні плакати), багатозначність термінів, які використовуються для їх позначення тощо.

3.2 Застосування перекладацьких трансформації для збереження прагматичних функцій у перекладі текстів англомовного дискурсу

Англомовний медіадискурс, як і його лексичні засоби, характеризуються низкою особливостей, що викликають певні труднощі при перекладі.

Одним із засобів, що допомагають вирішити цю проблему, є використання перекладацьких трансформацій, що сприяють повній передачі суті тексту, авторських задумів, а також реалізації комунікативних функцій.

Конкретизація значення — це лексична трансформація, внаслідок якої слово (термін) ширшої семантики в оригіналі замінюється словом (терміном) вужчої семантики.

(1) The Philippines's recovery from its "corona coma" could take longer, as the economy will likely post a growth of around 3 percent to 4 percent this year(CA, URL).- Ймовірно, вихід Філіппін із «коронакоми» може зайняти більше часу, оскільки цього року економіка країни зросте приблизно на 3-4 %.

(2) In campsites and on beaches people have a rest in quarantine: from social distancing, antiseptics and disposable medical masks hold a corona- vacation (CC, URL) – В кемпінгах і на пляжах люди відпочивають по-карантинному: із соціальним дистанціюванням, антисептиками та одноразовими медичними масками проводять корона відпустку.

У прикладі (2) була специфікація в перекладі фрази: *from social distancing* – із соціальним дистанціюванням. Завдяки такому перекладу зміст інформаційного повідомлення стає більш лаконічним, що сприяє кращому сприйняттю інформації.

Генералізація - лексична трансформація зводиться до зміни терміна вузької семантики на термін ширшої семантики.

(4) New Zealand locks down city over Coronavirus outbreak (TW, URL) – Нова Зеландія закрила місто через спалах Коронавірусу

При використанні перекладацького способу узагальнення іменник locks down city over Coronavirus outbreak, що в перекладі є означенням, у мові перекладу замінено на тільки частку. Хоча використання узагальнення сприяє зменшенню тексту, але не впливає на його зміст.

(5) Travel is only permitted for essential reasons and people entering the UK must show evidence of a recent negative coronavirus case before boarding their flight. (CT, URL) - Подорож дозволена лише зі суттєвих причин, і люди, які в'їжджають до Великобританії, повинні надати докази недавнього негативного результату тесту на коронавірус перед тим, як сісти в літак

Також метод узагальнення використовується, коли слово чи навіть фраза є зайвими в конкретному контексті.

Тож фраза negative coronavirus case, була перекладена як «вакцидрайв докази недавнього негативного результату тесту на коронавірус».

Дослівний переклад – це засіб перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом заміни її складових частин (морфем або слів) її лексичним відповідником у мові перекладу.

(6) The world's first "vaccidrive" has opened, where vaccination against Covid-19 is done in unusual conditions (JP, URL) – Відкрився перший у світі «вакцидрайв», де щеплення від Covid-19 роблять у незвичних умовах

При перекладі фрази "vaccidrive" – «вакцидрайв» використовується прийом дослівного перекладу, оскільки в мові оригіналу та мові перекладу є паралельні лексико-синтаксичні структури.

(7) Public health experts warned that a *twindemic* could be on the horizon as we head into flu season (CW, URL) – Фахівці в галузі громадського здоров'я застерегли, що з початком сезонних спалахів грипу виникне проблема *твіндемії*;

У цьому випадку фраза а *twindemic* також відтворена дослівним перекладом, оскільки переклад «твіндемії» прямо відповідає цьому терміну.

(8) How to avoid "lockstalgia" as pandemic restrictions end (TW, URL) - Як уникнути виникнення «локстальгії», коли пандемічні обмеження перестануть діяти

У прикладі (8) ми також можемо спостерігати прийом дослівного перекладу. Фраза "lockstalgia" as pandemic restrictions end було відтворено традиційним аналогом «локстальгії», коли пандемічні обмеження перестануть діяти

Розберемо особливості використання граматичних трансформацій у перекладі лексики медіадискурсу kovid-19:

Перестановка — це зміна порядку мовних елементів у тексті перекладу порівняно з текстом оригіналу.

(9) Biden closed by urging Americans not to ease up on Covid-19 precautions (CW, URL) – Байден закрив, закликавши американців не послаблювати запобіжні заходи щодо Covid-19.

У цьому прикладі ми спостерігаємо використання перестановки, тому що фраза Covid-19 precautions – запобіжні заходи щодо Covid-19 передається шляхом зміни порядку компонентів у фразі.

(10) In contrast to opaque masks, transparent *face shields* allow students to see a teacher's full range of expressions—but do they really protect against COVID-19? (TW, URL) – На відміну від непрозорих масок, прозорі *захисні щитки для обличчя* дозволяють учням бачити весь спектр емоцій вчителя, але чи дійсно вони захищають від COVID-19?

У наведеному вище прикладі використовується подібне перетворення.

(11) So-called *coronabonds* would allow struggling eurozone states to fund themselves with debt guaranteed by the bloc as a whole (IM, URL) – Так звані *коронаоблігації* дозволять країнам єврозони, які борються, фінансувати себе за рахунок боргу, гарантованого блоком в цілому.

У прикладі (11) іменник *coronabonds* був переставлений, у перекладі цей лексичний компонент переміщено в позицію після присудка.

Граматична заміна – це один із видів перекладу, при якому граматична одиниця в оригіналі перетворюється на одиницю перекладу з іншим граматичним значенням.

(12) *The Coronavirus pandemic* has been accompanied by *infodemic* (CW) - *Пандемія коронавірусу* стала супроводжуватися *інфодемією*

(13) Compliance with *Stay-Home Notice* conditions will continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who breach the requirements of the *SHN* (IT, URL) – Дотримання умов *перебування на самоізоляції* суворо контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги *перебування на самоізоляції*, будуть вживатися суворі заходи.

Наведений вище фрагмент також є прикладом використання граматичної заміни у фразі *Stay-Home Notice*, передавався *перебування на самоізоляції*.

(14) We knew that *flattening the curve* wasn't sufficient for us (UK, URL) - Ми знали, що для нас недостатньо *вирівняти криву поширення коронавірусу*;

У цьому фрагменті граматична заміна полягає в перенесенні інфінітива *flattening the curve*;– використовуючи дієприслівник – *криву поширення*.

(15) According to the WHO, the COVID-19-related infodemic is just as dangerous as the virus itself (CA, URL). - За даними ВООЗ, інфодемія, пов'язана з COVID-19, так само небезпечна, як і вірус.

(16) Who would have thought that 'videofurbishing' would be a thing – the challenge of choosing the perfect backdrop for video calls – or that we would find ourselves «Coronalusional» – suffering from disordered thinking as a result of the Covid-19 crisis? (AB, URL) – Хто б міг подумати, що «відеообстановка» стане проблемою - проблемою вибору ідеального фону для відеодзвінків - або що ми виявимося «короналузіоністами» - які страждають на розлад мислення внаслідок кризи Covid-19?

У наведеному вище прикладі при *find ourselves* «Coronalusional» використовується спосіб додавання іншого власного присвійного займенника, який служить для конкретизації цього словосполучення.

(17) The US has recorded the highest coronavirus death toll of any country in the world, with more than 410,000 fatalities, according to data collated by Johns Hopkins University (DT, URL) – Згідно з даними, зібраними Університетом Джона Гопкінса, США зафіксували найвищі показники смертності від коронавірусу серед усіх країн світу, в яких кількість померлих перевищила 410 000 людей.

Вилучення — це перекладацька трансформація, заснована на вивільненні певних «зайвих слів» у перекладі.

(18) In the textile and clothing sector, employees will receive a single *corona bonus* payment of €325 for the year 2021(HE, URL). - У секторі текстильного виробництва та одягу працівники отримають *одноразову виплату для полегшення наслідків кризи*, викликаної пандемією коронавірусу у розмірі 325 євро на 2021 рік

Оскільки таке використання займенників є характерною рисою англійської граматики, таке концептуальне *уточнення* в перекладі було б зайвим у контексті.

(20) *In the legal community, process rulemaking during the pandemic dubbed "virusprudence" (BS, URL).* - У юридичному співтоваристві процес нормотворення під час пандемії охрестили "Вірусспруденцією".

Лексико-граматичні трансформації – характеризуються заміною лексико-граматичних одиниць (заміна слів реченнями, перенесення значення морфеми в речення, заміна лексичної одиниці морфемою).

Цей тип трансформації може включати семантичний розвиток. **Семантичний розвиток** – це прийом перекладу, заснований на причинно-наслідковому зв'язку понять, які можна обмінювати. Це замінює як слова, так і словосполучення.

(21) *At the very least, shouldn't you be taking up a new hobby, mastering a skill, or perhaps be reaching your fully fledged form as what Forbes termed a «coronapreneur?» (CA, URL).* - Принаймні, чи не варто вам зайнятися новим хобі, оволодіти навичками або, можливо, досягти масштабності як ті, яких Forbes назвав «ковід-бізнесменами»?

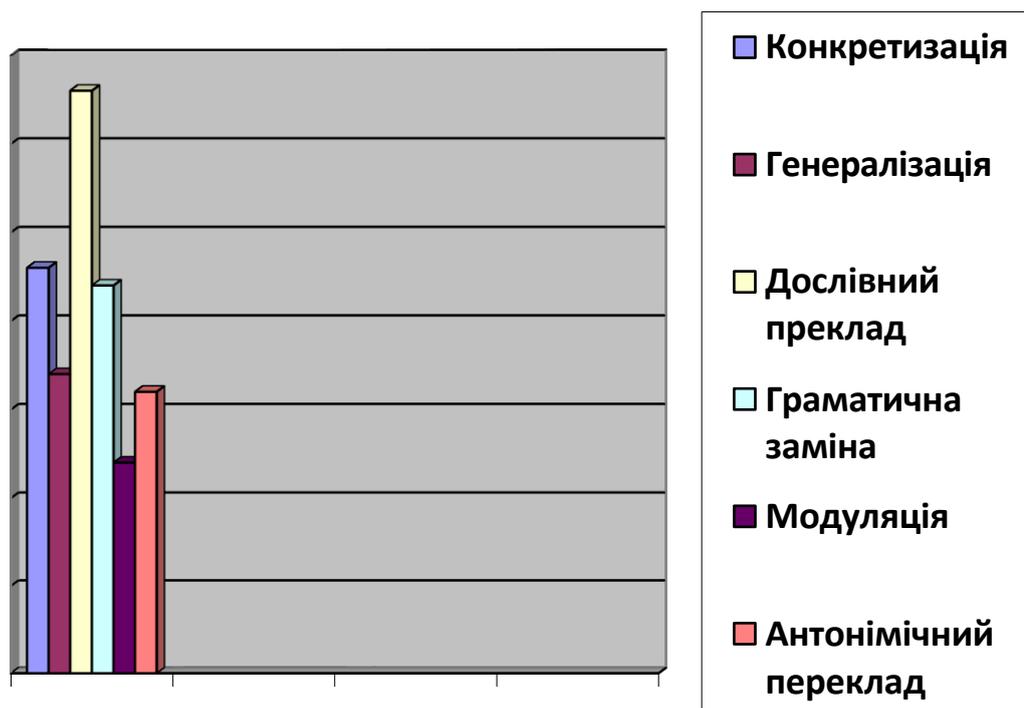
(22) So-called coronabonds would allow struggling eurozone states to fund themselves with debt guaranteed by the bloc as a whole (IM, URL) - Так звані коронаоблігації дозволять країнам єврозони, які борються, фінансувати себе за рахунок боргу, гарантованого блоком в цілому.

У перекладацькій літературі зазначають, що найчастіше **антонімічного перекладу** зазнають такі лексико-граматичні конструкції, як негативна частка + прикметник, прислівник з негативним префіком not unworthy, not unlikely, прикметник з негативним суфіксом як фраза наприклад, to keep out, to keep off, конструкції з прийменником until, з негативною часткою not – *It was not... until...* та інших.

(23) *'Anti-corona' radicals try to storm German parliament.* - Радикальні люди, які заперечують існування коронавірусу намагаються штурмувати німецький парламент.

В цьому перекладі було використано антонімічний переклад для передачі префіксу 'Anti- та описовий, для пояснення позиції людей, які мітингують.

Таким чином, пандемія коронавірусу спричинила появу значного прошарку неолексем, що репрезентують нові мовні течії та концепти – неоковідизмів, – функціонування яких стало невід’ємною частиною функціонування мовного колективу в новій нормальності. За нашими спостереженнями, продуктивними моделями генерації лексем неовідокон є телескопізація, афіксація та словотвір, що зумовлює багато підходів до їх перекладу.

Рис. 3.1. Перекладацькі трансформації, котрі застосовуються при перекладі пандемічної лексики в медіа

Словниковий запас сучасної англійської мови є надзвичайно динамічною системою. Протягом своєї історії під впливом екстра- та інтралінгвістичних факторів лексичний склад англійської мови активно модифікувався та адаптувався до мовних потреб носіїв мови.

Висновки до Розділу 3

1. У рамках нашого дослідження ми досліджували особливості функціонування коронного кокона в політичному, побутовому та Інтернет-дискурсах. Англомовний пандемічний кластер, заснований на загальноприйнятій лексиці, відіграє денотативна роль у іменуванні нових реалій життя та відображає настрій мовців, зокрема почуття тривоги, страху, смутку та безнадійності.

Більш позитивні випадки функціонування лексичних одиниць коронавірусу включають приклади використання інновацій як хештегів у соцмережах, щоб фактично об'єднати людей на карантині.

2. Центральним неологічним кластером сучасності є пандемічна (коронавірусна) лексика, тобто слова та вирази, сформовані в період з лютого 2020 року по теперішній час, які служать відбивачами поточних соціальних подій і настроїв. Лексика коронавірусу все ще знаходиться в зародковому стані. Його функціональні особливості перебувають у процесі постійної модифікації, тому варто й надалі відслідковувати потенційні зміни тенденцій у характері створення та використання новітнього пандемічного словника.

3. Переклад у медіадискурсі створює певні проблеми для перекладача через особливі відмінності в системах двох мов. Як правило, образи, характерні для однієї мови, часто відсутні в іншій. Головною характеристикою успішного перекладу є його адекватність. А спосіб перекладу часто залежить від типу дискурсу. Тоді як у медіатекстах вони є джерелом контекстної, семантичної та прагматичної інформації.

4. Основними способами передачі англійських фраз медіадискурсу є: повний переклад із збереженням образу, заміна зображення мовою оригіналу зображенням мови перекладу та деме́тафоризація. Іншим способом передачі інформації є використання перекладацьких трансформацій, що викликано лексико-граматичними відмінностями між двома мовами. Тому спеціаліст з перекладу використовує перекладацькі трансформації.

ВИСНОВКИ

Неологізми, пов'язані з пандемією COVID-19 англійської мови, що сформувалися у відповідь на розвиток нового феномену пандемії коронавірусу, характеризується багатоаспектністю мовних засобів, розмаїттям прагматичних компонентів і механізмів семантичного збагачення.

Отримані результати свідчать про те, що мовна свідомість намагається усунути негативність відтінків повідомлення в драматичних умовах шляхом включення до лексики лексем і словосполучень із позитивно-експресивними інтегрованими механізмами, враховуючи нестандартність структури, метафоричність висловлювання, звернення. паралінгвістичні засоби. Отже, ми можемо підсумувати:

1. Англomовний дискурс COVID-19 є продуктом комунікативної та пізнавальної діяльності індивідів, який розвинувся на тлі пандемії коронавірусу, що почалася в 2019 році і триває досі. До її тематичних особливостей пропонуємо віднести два типи актуальних повідомлень: галузеві – у сфері епідеміології, економіки та політики та соціальні, пов'язані з організацією життєдіяльності людей в умовах ізоляції.

Крім того, головними рисами цього дискурсу є високий рівень пропозицій, інтеграція візуальної складової та виключення заклику до об'єднання зусиль для подолання пандемії та неоднорідності. Багатоаспектність неологізмів зумовлена їх типологічною різноманітністю, залежністю від екстралінгвістичних факторів, варіативністю конотації новизни,

2. Згідно з результатами нашого дослідження, найпродуктивнішими моделями креативності в англійській ненауковій ситуації є телескопування, словотворення, афіксація, семантична інновація, вбудовування нового елемента в існуючу фразу тощо.

Досі вираз мовної творчості вважався прерогативою неологізмів, а не неологізмів. Але наші випадки смішно позначених неологізмів серед англійських неологізмів показують, що в сучасному контексті мовна

свідомість схильна не лише називати предмети, а й знімати психологічну та інформаційну напругу за рахунок нестандартних мовних засобів, спрямованих на екстеріоризацію. . приймачі, складне кодування через чітке та вичерпне тощо.

3. Крім того, для новоанглійської мови характерна тенденція до внутрішньої і рідше міжрозрядної синонімії, екстеріоризація прагматики з підкресленням спільної частини зусиль, намагання пояснити важливе через творче та загальне. У перекладі неолексиків, які виключають описану вище тенденцію лінгвістичної творчості, що позначає нові явища суспільства в умовах пандемії, на першому місці стоять прийоми перекодування, описового перекладу, злиття та модуляції.

У перекладі неофразеїзмів, які передбачають переосмислення категоризації явищ на фоні коронавірусу та мають вирішальну роль у приверненні уваги сприймачів, спостерігається тенденція до евфемізації та пояснень, які можливі через модуляцію та описовий. перекладу, зазначається.

4. До основних аспектів, що ускладнюють процес перекладу неологізмів, пропонуємо додати конотацію новизни неологізмів, що породжує проблеми лексикографічної практики, багато продуктивних моделей їх утворення і, як наслідок, їх структурну неоднорідність, інтегровану метафоризацію. механізми. Факторами, що сприяють перекладу неоковидизмів, на нашу думку, є неточність понять, що позначають неоковіди, наявність візуального супроводу.

Перспективою для подальших досліджень є інтерпретація нових фрагментів англомовного дискурсу COVID-19 у зв'язку з тенденціями неологізації та способами їх відтворення в мові перекладу.

Також вважаємо перспективним виявлення та аналіз шляхів досягнення комунікативної ефективності інфографіки як форми соціальної реклами та сугестивних проявів у ній, що пов'язані з науковими інтересами автора даної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А. Г., Фадеева К. В. Телескопия как один из способов глаголообразования современного английского языка. Наука и инновации в системе развития информационного общества. 2019. С. 14-20.
2. Бондаренко О.М., Черневич А.О. Англійські неологізми: нове у використанні способів утворення. Вісник Запорізького національного університету: Запорізький національний університет, 2010. № 1. С. 127–131
3. Виноградова Н.В. Комп'ютерний жаргон в аспекті гендерлінвістических досліджень // Дослідження зі слов'янських мов., 2002. № 7. С. 111-124.
4. Галеева, Т. І., Казіахмедова, С. Х. Актуальні вимоги до адекватного перекладу офіційно ділового тексту. 2017. Т. 27. Вип. 2. С. 304-314.
5. Глазова О.П. Вивчення в школі неологізмів. Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. 20 с.
6. Григор'єв С.І., Растов Ю.Є. Основи сучасної соціології. Навчальний посібник [Електронний ресурс] Барнаул: Видавництво Алтайського державного університету, 2001. Режим доступу: <https://textarchive.ru/c-1482735.html>.
7. Гудзь Н.О. Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати. Сучасні лінгвістичні студії : Навчальний посібник. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2015. С. 61–87.
8. Гуральник Т.А. Лінгвістичні маркери соціокультурного простору в сфері неонімації. Автореферат дис. ... канд. філол. наук. Київс.держ. ун-т, 2006. 19 с.
9. Дзюбіна О.І. Скорочення як спосіб утворення неологізмів в сучасній англійській мові (на матеріалі англомовних Інтернет-видань та форумів

в молодіжних соціальних мережах). Філологічні науки: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2014. № 3. С. 309–312.

10. Ємчура Н.Р. Теоретичні засади визначення неологізмів у сучасному слов'янському мовознавстві. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010. Вип. Спец. вип.. С. 33–41.
11. Єнікеєва С.М. Система словотвору сучасної англійської мови: синергетичний аспект (на матеріалі новоутворень кінця ХХ– початку ХХІ століть): автореф. дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04. «Германські мови». Київ, 2011. 32 с.
12. Зацний Ю.А. О некоторых инновационных процессах и механизмах в лексико-семантической системе английского языка. Нова філологія: Запорізький державний університет, 2013. № 58. С. 64–76. 31
13. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС, 2007. 228 с.
14. Зацний Ю.А. Тенденції та процеси розвитку лексико-семантичної макросистеми сучасної англійської мови. Актуальні питання іноземної філології: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016. № 4. С. 68–74.
15. Карпенко М. Словотвір англомовних сайтонімів. Наукові записки: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2017. № 1(27). С. 141–146.
16. Класифікація граматичних трансформацій [Електронний ресурс]. Study-English. 2016. Режим доступу: <http://studyenglish.info/article059.php>.
17. Князєв Н.А. Англійські лексичні новоутворення в сфері комп'ютерних технологій. Автореферат дис. ... канд. філол. наук. Київський держ. лінгв. ун-т, 2006. 18 с.
18. Коваленко К.Г. Продуктивні способи утворення нових слів у сучасній англійській мові. Актуальні проблеми сучасної медицини: Українська медична стоматологічна академія, 2013. Т. 13, № 4. С.211–214.

19. Комиссаров, В. Н. Современное переводоведение / В. Н. Комиссаров. —
20. Костюк Ю. Семантичні неологізми у суспільно-політичній лексиці української літературної мови. Магістерський науковий вісник: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2017. № 27. С. 16–18.
21. Кухарчук І.О. Мовні особливості сучасного політичного дискурсу (на матеріалі публічних виступів Олега Ляшка). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: Міжнародний гуманітарний університет, 2018. № 33(1). С. 45–47.
22. Монарцик Н. Специфіка перекладу англомовних термінів галузі комп'ютерних наук. Вісник Луганськ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. 2005. № 10. С. 25–32.
23. Ніконова В. Г. Художній концепт: процедури реконструкції та моделювання (на матеріалі трагедій В. Шекспіра). Вісник Київського національного лінгвістичного університету, 2011. С. 113-123.
24. Омельченко Л.Ф. Телескопічні слова сучасної англійської мови та їх структурно-семантична характеристика. Збірник Львівського університету. 2003. Вип.15. С.49-57.
25. Паньків У.Л. Запозичення як наслідок процесу міжмовної взаємодії. Філологічні науки: Житомирський національний університет, 2011. № 56. С. 157–160.
26. Пономарьова Л. Мовні засоби юридичного дискурсу. Східнослов'янська філологія. Мовознавство: Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов, 2009. № 15. С. 202–208.
27. Притуляк-Казмірук Ю.Б. Конверсія як засіб словотворення в англійській мові. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна: Острозька академія, 2014. № 43. С. 248–250. 32
28. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006. 716 с.

29. Соколова І. Моделі утворення комп'ютерних термінів англійської мови та їх переклад українською. Дні науки : матеріали II Міжнар. науково-практ. конф., 17-28 квітня 2006 р. Дніпропетровськ, 2006. Т. 18. С. 44
30. Старух В. О. Неологізми в аспекті українсько-англійського перекладу. Закарпатські філологічні студії. 2019. № 12. С. 195–199.
31. Табанакова, В.Д. 2003, «Прологомены к денотативной модели перевода компьютерных терминов», Київ, с. 45–50.
32. Таран А. А. Семантичні відношення між термінами у мові пошуку системи iSybislaw : підстави формування класів еквівалентності. Термінологічний вісник. 2019. С. 111–118.
33. Таценко Н.В. Емпатія в сучасному англомовному дискурсі: когнітивно-синергетичний вимір: дис. д-ра філол. наук: 10.02.04. Харків, 2018. 459 с.
34. Ткачик О. Номінативні процеси в англомовному політичному дискурсі (скорочення, усічення, злиття, реверсія, конверсія). Мова і культура: Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського, 2014. № 17. С. 141– 146.
35. Циганкова З.М. Функції неологізмів в англомовних романах жанру «чикліт». Одеський лінгвістичний вісник: Одеська юридична академія, 2014. № 4. С. 300–304.
36. Четвертак Е. О., Юрченко Я. М. Труднощі та способи перекладу суспільно-політичних неологізмів і політично коректної лексики англійської мови. 2018. С. 54–56.
37. Швачко С.О. Модельовані та немодельовані паттерни словотвору в англомовному дискурсі. Філологічні трактати: Сумський державний університет, 2012. Т.4, №3. С. 84–88.
38. Шутова М.О. Неологізми в сучасній англійській мові. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Серія Філологія, педагогіка, психологія: Київський національний лінгвістичний університет, 2010. № 21. С. 79-85.
39. Янкович М.В. Поняття дискурсу в гуманітарних науках та визначення терміна «дискурс» у лінгвістиці. Науковий вісник Міжнародного

- гуманітарного університету: Міжнародний гуманітарний університет, 2015. № 15(1). С. 123–126.
40. ABBYY Lingvo-online [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.lingvo.ua – ABBYY Lingvo.
41. Beyond the Anternet // Eye on the IRC/. – 20/10/2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eyeonirc.wordpress.com>.
42. Cabre Castellvi M.T., Bagot R.E., Sierra C.V. Neology in specialized communication. Terminology: Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, 2012. № 18(1). P. 1–8. 33
43. Cabre M.T. Terminology: theory, methods and applications. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing, 1999. 248 p.
44. Carey B. Stanford researches discover the “anternet” / B. Carey // Stanford Report. – 2012. – August 24. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.news.stanford.edu>.
45. Drid T. Discourse Analysis: Key concepts and perspectives. University of Ouargla, 2010. P. 20–25.
46. Gontsarova J. Neologisms in modern English: study of word-formation processes: Bachelor’s thesis. Narva, 2013. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/17033477.pdf> (дата звернення: 15.10.20)
47. Guerra A.R. Dictionaries of Neologisms: a review and proposals for its improvement. Open Linguistics: De Gruyter Open, 2016. № 2. P. 528–556.
48. Hadi S.A., AL-Majdawi A.M. The Significance of Political Neologisms. Wasit University, 2019. 10 p.
49. Herberg, D. Neuer Wortschatz Neologismen der 90-er Jahre im Deutschen / D. Herberg. — Berlin: Walter de Gruyter, 2004. — URL: <http://cheloveknauka.com/lingvodiskursivnye-osobennosti-neologizmov-vsportivnom-diskurse#ixzz5Ix3IDcUd>.
50. Hormingo M.T. Lexical Creation and Euphemism: Regarding the Distinction Denominative or Referential Neology vs. Stylistic or Expressive Neology. Lexis: Journal in English Lexicology, 2012. URL:

<https://journals.openedition.org/lexis/371#tocto1n2> (дата звернення: 15.10.20).

51. Jensen G.B., McGillivray B. Multivariate analyses of affix productivity in translated English. *Quantitative Methods in Corpus-Based Translation Studies: A practical guide to descriptive translation research*: Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, 2012. P. 301–324.
52. Jesensek V. Neologismen in den Presstextsorten Nachricht und Glosse. *Linguistica*: Universität Maribor, 2015. № 35(1). S. 261–272.
53. Khalid A. Reduplication of Urdu and English Words. *Methodology and Data Analysis*. Grin, 2013. URL: <https://www.grin.com/document/296200> (дата звернення 15.10.20)
54. MacKenzie I. Lexical innovation: Cromulently embiggening a language. *Alicante Journal of English Studies*: University of Alicante, 2014. № 27. P. 91–105.
55. Mattiello E. Analogy in word-formation: A study of English neologisms and occasionalisms (*Trends in Linguistics: Studies and Monographs* 309). Berlin & Boston, MA: De Gruyter Mouton, 2017. Pp. vii. 340 p. 34
56. Metcalf, Allan. *Predicting New Words: The Secrets of Their Success*. Boston, NY.: Houghton Mifflin Company, 2002. 207 p.
57. Roser M. “Digital dementia” for our screen-addicted kids / M. Roser // *The Seattle Times*. – 2014. – March 16. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.seattletimes.com>.
58. Smith M.R., Hintze R.S., Ventura D. Nenovah: A neologism creator nomen ipsum. Department of Computer Science, Brigham Young University, 2014. 9 p
59. Somanova M.L. *Words Recently Coined and Blended: Analysis Of New English Lexical Items*. Brno, Masaryk University, 2017. 38 p.

60. T. Schwaiger. The derivational nature of reduplication: Towards a Functional Discourse Grammar account of a non-concatenative morphological process. *Word Structure*: Edinburgh University Press, 2018. № 2. P. 118–144
61. The effects of water privatization on women // *Africa News*. – 2003. – June 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://alafrika.com/stories/200306090356.html>.
62. Waldman K. For Love or Money / K. Waldman // *Slate Magazine*. – 2014. – May 23. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slate.com>
Upworthy audience reach and business success: Morality, clicivism, and the engagement ladder
63. Wicke P., Bolognesi M.M. Framing COVID-19: How we conceptualize and discuss the pandemic on Twitter. *PLOS One: Public Library of Science*, 2020. URL:
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0240010>
(дата звернення: 06.11.20).
64. World Wide Words. Investigating the English Language Across the Globe [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldwidewords.org>.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

65. Ayto J. *Twentieth Century Words* / Ayto J. - Oxford: Oxford University Press, 1999. - 626 p.
66. Hargraves O. *New Words* / O. Hargraves. - Oxford: Oxford University Press, 2004. - 320 p.
67. Helen Warren *Oxford Learner's Dictionary of English idioms*. - Oxford: Oxford universoty Press, 1994. - 334 с.
68. Knowles E. *The Oxford Dictionary of New Words* / E. Knowles. - Oxford, New York: Oxford University Press, 1997. - 357 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

(UK) – The United Kingdom's four countries take a divided approach to coronavirus crisis. Available at: <https://edition.cnn.com/2020/05/14/uk/unitedkingdom-divided-approach-coronavirus-intl-gbr/index.html>

(JP) – Jerome Powell Speech Transcript: May 13 Coronavirus Fed Address. Available at: <https://www.rev.com/blog/transcripts/jerome-powell-speech-transcriptmay-13-coronavirus-address>

(CW) – Coronavirus: Why some countries wear face masks and others don't. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-52015486>

(DT) – Donald Trump Speech Transcript on Coronavirus, Ban on Europe Travel. Available at: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-speechtranscript-on-coronavirus-ban-on-europe-travel>

(TW) – They're Working In Healthcare During A Pandemic. They Don't Get Health Insurance. Available at: <https://www.buzzfeednews.com/article/emmanuelfelton/coronavirus-hospital-healthcare-staff-no-health-insurance>

12. (BO) – Speech Opposing the War in Iraq at Federal Plaza. Available at: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamairaqwarspeechfederalplaza.htm>

(CA) – Coronavirus: Two Americas in the nation's capital. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52679654>

(CT) – Coronavirus: Trump says US reopening, 'vaccine or no vaccine' Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52685487>

(CA) – Coronavirus: Two Americas in the nation's capital. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52679654>

24. (CA) – Coronavirus: Two Americas in the nation's capital. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52679654>

(HL) – Coronavirus: Children affected by rare Kawasaki-like disease. Available at: <https://www.bbc.com/news/health-52648557>

(IM) – Coronavirus: Moscow begins mass screening. Available at: https://www.bbc.com/news/video_and_audio/headlines/52684575/coronavirusmoscow-begins-mass-screening

(HP) – Coronavirus: How the pandemic is relaxing US drinking laws. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52656756>

(CT) – U.S. Lacks Leadership on Virus, Obama Tells Graduates. Available at: <https://www.nytimes.com/2020/05/16/us/live-coronavirus-news-cases-deaths.html>

(JF) – Coronavirus: Josh Frydenberg's coughing fit in parliament. Available at: <https://www.bbc.com/news/av/world-australia-52629337>

(BS) – Coronavirus: Baby shower partygoers flee after flouting lockdown. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-lancashire-52698336>

(HE) – Coronavirus: How exposed is your job? Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-52637008>

(IT) – Coronavirus: Italy takes 'calculated risk' in easing restrictions – PM. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-europe-52687448>

(CA) – Coronavirus: Anger grows for stranded crew on forgotten cruises. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52722765>

(CC) – Coronavirus: Care homes could 'go to the wall' as costs rise. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-52715055>

Care Act. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53190429>
58. (CB) – Coronavirus bites into Australia's bushfire recovery. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-australia-52719703>

(CB) – Coronavirus bites into Australia's bushfire recovery. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-australia-52719703> 63. (BO) – Barack Obama Selma Voting Rights March Commemoration Speech. Available at: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamabrownchapel.htm>

(CH) – Coronavirus-hit Qantas reports £1bn annual loss. Available at: <https://www.bbc.com/news/business-53831056>

(IM) – Italy's medical workers: 'We became heroes but they've already forgotten us'. – Available at: <https://www.bbc.com/news/world-europe-52784120>

(CE) – Coronavirus: Egypt doctors accuse government over medics' deaths.

Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-52805743>

(CE) – Coronavirus: Egypt doctors accuse government over medics' deaths. –

Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-52805743>

(AB) – Australia bushfires: Hundreds of deaths linked to smoke, inquiry hears.

Available at: <https://www.bbc.com/news/world-australia-52804348>

(TW) – ‘Together, we will weather this storm’. Available at:
<https://www.putnam-countyrecord.com/2020/03/30/together-we-will-weather-this-storm/a1m465x/>

ДОДАТОК А

№	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>There's still a debate whether <u>"coronnials"</u> include babies born during the pandemic. If they're conceived prior to quarantine, do they still count (HP, URL)</i>	Досі ведуться суперечки, чи <u>«короніали»</u> включають дітей, народжених під час пандемії. Якщо вони зачаті до карантину, вони все одно враховуються
2.	Rideshares and car services are also feeling the <u>corona crunch</u> . (CA, URL)	Прокатники та автосервіси також відчують коронакризу (коронакранч)
3.	Public health experts warned that a <i>twindemic</i> could be on the horizon as we head into flu season (CW, URL)	Фахівці в галузі громадського здоров'я застерегли, що з початком сезонних спалахів грипу виникне проблема твіндемії;
4.	The Coronavirus pandemic has been accompanied by <i>infodemic</i> (DT, URL)	Пандемія коронавірусу стала супроводжуватися інфодемією.
5.	New Zealand <u>locks down city over Coronavirus outbreak</u> (TW, URL)	Нова Зеландія <u>закрила місто через спалах Коронавірусу</u>
6.	This is no longer a coronavirus, but some kind of <u>"corovavirus"</u> , so unappetizing "flat cakes" this whole story left on the image countries. (BO, URL)	Це вже не коронавірус, а якийсь <u>«коровавірус»</u> , настільки неапетитні «коржики» вся ця історія залишила на іміджі країни.

7.	<p><i><u>Covidian Megatrends: Let's look at three megatrends that will shape the world we emerge later next month, as the UK reopens again, and something approaching normality returns</u></i> (CT, URL)</p>	<p><u>Ковідні мегатенденції</u>: давайте подивимося на три мегатенденції, які сформують світ, який ми побачимо пізніше наступного місяця, коли Великобританія знову відкриється, і повернеться до наближеного до нормального життя.</p>
8.	<p>Despite the <u>slowdown from COVID-19</u>, the world added 260 GW of new renewable capacity last year, according to the International Renewable Energy Agency (IRENA) (CA, URL)</p>	<p>Незважаючи на <u>уповільнення через COVID-19</u>, минулого року світ додав 260 ГВт нових відновлюваних потужностей, за даними Міжнародного агентства з відновлюваної енергетики (IRENA)</p>
9.	<p>The reason numbers are coming down now is by and <u>large not vaccinerelated yet</u>, even though there are some early signs (CT, URL)</p>	<p>Причина, через яку цифри зараз знижуються, <u>ще не пов'язана з вакцинами</u>, хоча є деякі ранні ознаки.</p>
10.	<p>Travel is only permitted for essential reasons and people entering the UK must show evidence of a recent <u>negative coronavirus case</u> before boarding their flight. (CT, URL)</p>	<p>Подорож дозволена лише зі суттєвих причин, і люди, які в'їжджають до Великобританії, повинні надати <u>докази недавнього негативного результату тесту на коронавірус</u> перед тим, як сісти в літак</p>

11.	Economy will struggle to escape <i>coronacoma</i> (IM, URL)	Економіці буде важко уникнути <u>коронакоми</u>
12.	But everything, of course, psychologically fades on informational background of the <i>coronapanic</i> . (IM, URL).	Але все, звичайно, психологічно блякне на інформаційному фоні пандемії " <u>коронапаніки</u> ".
13.	“Don’t be such a <i>Coviclown</i> and take off that stupid face mask whilst you are watching TV in the room alone” (IM, URL)	«Не будь <u>ковідклоуном</u> , зніми безглузду маску, коли один у кімнаті дивишся телевізор».
14.	<i>COVID fueled hunger</i> in 2020: UN report (HP, URL)	<u>Голод, викликаний Ковідом</u> у 2020 році: звіт ООН
15.	<i>Corononomics</i> : Eight things we've learnt about how coronavirus will change the economy(IT, URL).	Коронаноміка: Вісім речей, які ми дізналися про те, як коронавірус змінить економіку
16.	I'm a <i>Coronallennial</i> , I was primarily born because of social distancing. (BS, URL).	Я <u>короналеніал</u> , я народився в першу чергу через соціальне дистанціювання
17.	<i>CoronaDebt</i> . Like a pandemic affected payment discipline (BS, URL)	<u>Короназаборгованість</u> . Як пандемія вплинула на платіжну дисципліну.
18.	Dutch protesters march through The Hague against ' <i>corona pass</i> ' (HP, URL).	Нідерландські протестувальники влаштували демонстрації у Гаазі проти « <u>короноперепусток</u> ».
19.	Compliance with <i>Stay-Home Notice</i> conditions will	Дотримання умов <u>перебування на самоізоляції</u> суворо

	continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who breach the requirements of the <u>SHN</u> (IT, URL)	контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги <u>перебування на самоізоляції</u> , будуть вживатися суворі заходи.
20.	Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as <i>Coronials not Millenials</i> due to the covid-19 virus_ (CA, URL)	У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короніалів, а не міленіалів
21.	My girlfriend lives by herself, so my roommates and I have included her in our <u>quaranteam</u> (IT, URL).	Моя дівчина живе одна, тому ми з моїми сусідами по кімнаті включили її до нашого «карантіму»
22.	<u>Riding the coronacoaster</u> : how to handle isolation, boredom and more (CB, URL)	Як кататися на емоційних гойдалках в умовах локдауну: особливості перебування на ізоляції, подолання нудьги та інше.
23.	<u>CoronaMarketing</u> : Can't Stop hype. (CH, URL)	<u>Коронамаркетинг</u> : зупинити не можна хайпувати.
24.	Take my advice and stay away from him. He's <u>coronic</u> (CA, URL).	Послухай мої поради і тримайся від неї подалі. Він «коронований».
25.	People do <u>spendemic</u> to compensate for feeling	Люди займаються "спендемією", щоб

	frustrated during the lengthy coronavirus pandemic (AB, URL).	компенсувати почуття розчарування під час тривалої пандемії коронавірусу.
26.	«Celebrities and public figures are the most visible targets of <u>corona-shaming</u> » (CA, URL).	Знаменитості та громадські діячі найбільш схильні до «коронашеймінгу».
27.	Pressure is growing on his top aide Dominic Cummings, who faces allegations that he breached <u>coronavirus restrictions</u> (CE, URL)	Його головний помічник Домінік Камінгс, опинився під зростаючим тиском, через твердження, що він порушив <u>обмеження, введені під час коронавірусу</u>
28.	Find out what causes <u>maskne</u> and how you can help prevent it (AB, URL)	Дізнайтеся, що викликає <u>почервоніння на шкірі внаслідок носіння маски</u> і як ви можете цьому запобігти.
29.	How to avoid “ <u>lockstalgia</u> ” as pandemic restrictions end (TW, URL)	Як уникнути виникнення «локстальгії», коли пандемічні обмеження перестануть діяти
30.	Like, they will sit more calmly, otherwise the people will be “ <u>quarantined</u> ” so that from isolation will not work. (UK, URL)	Мовляв, спокійніше сидітимуть, а то « <u>накарантиниться</u> » народ так, що з самоізоляції не вийде.
31.	<u>Macaronovirus</u> - Retail chains are forced to take extraordinary measures to	<u>Макароновірус</u> - Торгові мережі змушені йти на неординарні заходи, щоб

	replenish inventories after the raids of buyers.((JP, URL)	поповнити запаси після набігів покупців
32.	Growing economic inequality in early <i>post-COVID era</i> (CW, URL)	Посилення економічної нерівності на спочатку <u>постковідної епохи</u>
33.	Couples whose marriages are fraying under the pressures of self-isolation could be heading for a <i>«covidivorce»</i> . (AB, URL).	Пари, чиї шлюби руйнуються під тиском самоізоляції, можуть опинитися на шляху до <u>«ковідорозлучення»</u> .
34.	We urge residents to stay vigilant in adherence of <i>the three W</i> (TW, URL)	Ми закликаємо мешканців бути пильними у дотриманні <u>Трьох М (маска, миття рук, метраж ≈ 2 м)</u>
35.	For this reason, argues Dr Katherine Furman, we need to understand <i>Covid dissidents</i> rather than demonise them. (BO, URL)	З цієї причини, стверджує доктор Кетрін Фурман, ми повинні розуміти <u>ковід-дисидентів</u> , а не демонізувати їх
36.	<i>Isodesk</i> is a home workplace that you have improvised to look good on video, in confinement. (CA, URL)	<u>Стіл ізоляції</u> – це робоче місце, яке ви облаштували, щоб добре виглядати на відео в умовах ізоляції.
37.	The €2.75 (£2.50) <i>“corona stamp”</i> comes in sheets 10cm wide, or a tenth of the 1-metre distance that the government advises members of the public to	<u>«Коронавірусна марка»</u> вартістю у 2,75 євро поставляється в аркушах 90 шириною 10 см або десятою частиною 1-метрової відстані,

	keep apart from each other, symbolised in official campaigns by a baby elephant. (CT, URL)	яку уряд радить представникам громадськості тримати окремо один від одного, що символізується в офіційних кампаніях слоненням.
38.	And how will they decide <u>Coronapsychosis</u> , so be it. (CA, URL)	І як вони ухвалють рішення у цьому <u>коронапсихозі</u> , так і буде.
39.	Half of the <u>COVID-beds</u> in the region's hospitals are full (CA, URL).	Половина <u>COVID-ліжок</u> у лікарнях регіону заповнені
40.	Life is not just about being safe, it's about the quality of life. Life is to be lived. If the hope of the future is destroyed, people will die inside. It will really then be <u>coronageddon!</u> (IM, URL)	Життя — це не лише безпека, а й якість життя. Життя треба прожити. Якщо надія на майбутнє буде знищена, люди помруть всередині. Тоді це справді буде <u>коронагедон!</u>
41.	Did you see that <u>covidiot</u> with 300 rolls of toilet paper in his basket? (AB, URL)	Ви бачили цього <u>ковідіота</u> з 300 рулонами туалетного паперу кошику?
42.	Democratic challenger Joe The singer has been on the air several times and entertained subscribers with his " <u>coronaoke</u> " (CT, URL)	Демократичний претендент Джо Співак уже кілька разів виходив в ефір та розважав підписників своїм " <u>коронаоке</u> "
43.	Our friends over at Fratelli Fresh recognised that it was time to take our <u>iso-baking</u> to the next	Наші друзі з Fratelli Fresh визнали, що настав час підняти нашу <u>випічку</u> на самоізоляції на

	level by attempting this delicious creation, so they kindly shared their recipe . . . You're welcome! (JF, URL)	новий рівень, спробувавши це смачне творіння, тому люб'язно поділилися своїм рецептом. . . Ласкаво просимо!
44.	Terming Mr. Thackeray, who heads the Sena, a « <i>Covidologist</i> », the editorial said he was probably the only Chief Minister who has studied the COVID-19 crisis in detail (BS, URL)	Називаючи пана Теккерая, який очолює Sena, « <u>ковідологом</u> », у редакції йдеться, що він, ймовірно, єдиний головний міністр, який детально вивчав кризу COVID-19.
45.	The Philippines's recovery from its " <i>corona coma</i> " could take longer, as the economy will likely post a growth of around 3 percent to 4 percent this year(CA, URL).	Ймовірно, вихід Філіппін із « <u>коронакоми</u> » може зайняти більше часу, оскільки цього року економіка країни зросте приблизно на 3-4 %.
46.	<u>Covid-look</u> : Naomi Campbell shared a new photo in a <i>protective suit</i> (IT, URL)	<u>Covid-лук</u> : Наомі Кемпбелл поділилася новим фото в <u>захисному костюмі</u> .
47.	A <i>coronacation</i> is when you get paid not to go to work and have lots of extra time at your disposal (AB, URL).	<u>Карантикули</u> – це оплачувані дні, під час яких ви не ходите на роботу через карантин, і у вашому розпорядженні багато вільного часу
48.	In campsites and on beaches people have a rest in quarantine: from social	В кемпінгах і на пляжах люди відпочивають по- карантинному: із соціальним

	distancing, antiseptics and disposable medical masks hold a <u>corona- vacation</u> (CC, URL)	дистанціюванням, антисептиками та одноразовими медичними масками проводять <u>корона відпустку</u>
49.	In the name of making your solo cocktail session special, we've rounded up some of the tastiest (and easiest) <u>«quarantinis»</u> to enjoy while standing at least six feet away from other people” (IM, URL).	Щоб зробити вашу сольну коктейльну сесію особливою, ми зібрали одні з найсмачніших (і найпростіших) <u>«карантині»</u> , якими можна насолоджуватися, стоячи на відстані не менше шести футів від інших людей.
50.	<u>Coronaspiracy Theory</u> : RTD asks a Russian virologist if there is any truth to Chinese and US accusations of criminal intent behind Covid-19(IM, URL)	<u>Теорія коронаспірації</u> : RTD запитує російського вірусолога, чи правдиві звинувачення Китаю та США у злочинних намірах, що стоять за Covid-19
51.	Unfortunately, <u>covidolockdown</u> did not work (IM, URL)	На жаль, <u>ковідолокдаун</u> себе не виправдав.
52.	A <u>pandemic pod</u> is worthy of consideration for those who still want to have social interaction (CE, URL)	<u>Пандемічний пакет</u> заслуговує на увагу для тих, хто все ще хоче мати соціальну взаємодію
53.	In the legal community, process rulemaking during the pandemic dubbed <u>"virusprudence"</u> .	У юридичному співтоваристві процес нормотворення під час пандемії охрестили <u>"Віруспруденцією"</u> .

54.	That's very close to a <i>pandemic peak</i> average of 3,355 reached on January 13 - and far ahead of the averages around 1,000 just in mid-November (AB, URL)	Це дуже близько до <u>пікового середнього значення пандемії</u> , рівному 3355, яке було досягнуто 13 січня, і набагато перевищує середнє значення у близько 1000 чоловік тільки в середині листопада
55.	Who would have thought that 'videofurbishing' would be a thing – the challenge of choosing the perfect backdrop for video calls – or that we would find ourselves « <i>Coronalusional</i> » – suffering from disordered thinking as a result of the Covid-19 crisis?" (AB, URL)	Хто б міг подумати, що «відеообстановка» стане проблемою - проблемою вибору ідеального фону для відеодзвінків - або що ми виявимося <u>«короналузіоністами»</u> - які страждають на розлад мислення внаслідок кризи Covid-19?
56.	<u>Countering disinfodemic</u> : media and information literacy for all. (UK, URL)	<u>Протидія дезінфодемії</u> : медіа та інформаційна грамотність всім.
57.	Good old offline restaurants will become symbol of a return to normal happy <i>pre-corona life</i> . (JP, URL)	Старі добрі офлайн-ресторани стануть символом повернення до нормальної щасливого <u>докоронного життя</u> .
58.	Biden closed by urging Americans not to ease up on	Байден закрав, закликавши американців не послаблювати

	<u>Covid-19 precautions</u> (CW, URL)	<u>запобіжні заходи щодо Covid-19</u>
59.	Mr Soder's elevation to Germany's de facto <u>corona-chief</u> has surprised many, including his own supporters (CA, URL)	Піднесення пана Зодера до фактичного « <u>керівника коронавірусу</u> » в Німеччині здивувало багатьох, включаючи його власних прихильників
60.	In contrast to opaque masks, transparent <u>face shields</u> allow students to see a teacher's full range of expressions—but do they really protect against COVID-19? (TW, URL)	На відміну від непрозорих масок, прозорі <u>захисні екрани для обличчя</u> дозволяють учням бачити весь спектр емоцій вчителя, але чи дійсно вони захищають від COVID-19?
61.	So-called <u>coronabonds</u> would allow struggling eurozone states to fund themselves with debt guaranteed by the bloc as a whole(IM, URL)	Так звані <u>коронаоблігації</u> дозволять країнам єврозони, які борються, фінансувати себе за рахунок боргу, гарантованого блоком в цілому.
62.	“We need to stop being concerned about there being some stigma about being infected – ‘Oh my God, <u>he's got the 'rona</u> ” (CA, URL)	«Потрібно перестати турбуватися з приводу того, що нібито заражені носять якесь ганебне тавро. 'О ні! <u>Та в нього ж вірус</u> ”.
63.	Why quarantines are a good substitute <u>doomscrolling</u> . (CT, URL)	Чому карантини – гарна заміна <u>думскролінгу</u> .

64.	A lot of new words appeared: <i>to covid, insulation</i> . (CA, URL)	З'явилося багато нових слів: ковідитися, ізоляції.
65.	<i>Coronavirus-fueled uncertainty</i> could accelerate the consolidation of flexible office spaces (CA, URL).	<u>Невизначеність, викликана коронавірусом,</u> може прискорити консолідацію гнучких офісних приміщень.
66.	<i>Coronapocalypse</i> : make sure you cite me when you use that word', wrote Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page. (CA, URL)	<u>«Коронапокаліпсис:</u> обов'язково цитуйте мене, коли вживаєте це слово», - написав Джеффри Хасс (Університет Річмонда, штат Вірджинія) на своїй сторінці у Facebook.
67.	<i>«Anti-corona» radicals try to storm German parliament</i> (CA, URL).	<u>Радикальні люди, які заперечують існування коронавірусу</u> намагаються штурмувати німецький парламент.
68.	People began to be called <i>coronapofigists, covigists</i> . (CT, URL)	Людей стали називати <u>коронапофігістами, ковігістами..</u>
69.	Issuance of <i>«Home Surveillance Order» (HSO)</i> digitally to the MySejahtera user profile for a total duration of 7 days for vaccinated individuals and 10 days for unvaccinated individuals. (HE, URL).	Видача <u>«Наказу про примусову самоізоляцію» (НПС)</u> в цифровому вигляді для профілю користувача MySejahtera на загальну тривалість 7 днів для вакцинованих осіб і 10 днів для невакцинованих осіб.

70.	<u>Karante</u> the ability to maintain composure in period of self-isolation. (BS, URL)	<u>Каранте</u> вміння зберігати самовладання в період самоізоляції.
71.	Mass vaccination gives politicians everything world a perfect chance without losing face stop <u>covid violence</u> in their countries. (HE, URL)	Масова вакцинація дає політикам у всьому світі ідеальний шанс без втрати особи припинити <u>ковід-насильство</u> у своїх країнах.
72.	<u>Kovideo</u> is a video recorded during self-isolation. (IT, URL)	<u>Ковідео</u> — відео, записане під час самоізоляції.
73.	The individuals in the worldwide scientific community are routinely silenced by the mass <u>media controlled covidists</u> (CB, URL).	Інформація від членів всесвітнього наукового співтовариства часто замовчується через <u>підконтрольні ковідистам ЗМІ</u> .
74.	Otherwise, during the forced <u>caratnikuls</u> you can even sit until <u>covidivore</u> .(CC, URL)	А інакше за час вимушених <u>каратникулів</u> можна і до <u>ковідіворсу</u> досидітись.
75.	<u>PUI</u> for COVID-19 should be evaluated in a private room with the door closed (an airborne infection isolation room is ideal) and asked to wear a surgical mask. All other standard contact and airborne precautions should be observed, and treating healthcare	<u>Пацієнтів, які були у контакті з особами, у яких виявили COVID-19 та які мають відповідні симптоми</u> , слід обстежувати в окремій кімнаті із зачиненими дверима та попросити одягнути хірургічну маску. Необхідно дотримуватись усіх інших

	personnel should wear eye protection (CB, URL)	стандартних заходів безпеки при контакті та в повітрі, а медичний персонал повинен носити засоби захисту очей.
76.	<i>Persons Under Monitoring (PUM)</i> only need to self-quarantine for 14 days (CH, URL)	<u>Особи, що контактували з хворим</u> , повинні пройти лише 14- денний карантин.
77.	Now the regional hospital has been closed, where treated the entire population, gave him under <i>covidnik</i> . (IM, URL)	Наразі закрили обласний госпіталь, де лікувалося все населення, віддали його під <u>КОВІДНИК</u> .
78.	Locked up in a <i>local covid room</i> for a week (CE, URL)	На тиждень замкнули у місцевій <u>КОВІДНИЦІ</u>
79.	In the textile and clothing sector, employees will receive a single <i>corona bonus</i> payment of €325 for the year 2021(HE, URL).	У секторі текстильного виробництва та одягу працівники отримають одноразову виплату для полегшення наслідків кризи, викликаної пандемією коронавірусу у розмірі 325 євро на 2021 рік
80.	At the very least, shouldn't you be taking up a new hobby, mastering a skill, or perhaps be reaching your fully fledged form as what Forbes termed a « <i>coronapreneur?</i> » (CA, URL).	Принаймні, чи не варто вам зайнятися новим хобі, оволодіти навичками або, можливо, досягти масштабності як ті, яких Forbes назвав «КОВІД-бізнесменами»?
81.	Trump soon got into a war of words with governors over	Згодом Трамп вступив у словесну війну з губернаторами

	the federal supply, boasted about ramping up production, and even called the US the <u>“king of ventilators”</u> (TW, URL)	щодо федеральних поставок, похвалився збільшенням виробництва і навіть назвав США <u>“королем апаратів штучної вентиляції легень”</u> .
82.	We knew that <i>flattening the curve</i> wasn’t sufficient for us (UK, URL)	Ми знали, що для нас недостатньо вирівняти криву поширення коронавірусу
83.	The Florida Department of Health has put out a public service <u>announcement asking residents to remember the “Three Cs”</u> (JP, URL)	Відділ охорони здоров’я штату Флорида <u>оприлюднив соціальну рекламу, що закликає громадян уникати Трьох Б</u> (будівлі з малою площею та поганою вентиляцією, багатолюдні місця, близький контакт);
84.	Treatment-based strategies can now be designed to <u>“covexit” the crisis</u> (CW, URL)	У сучасних умовах можуть бути застосовані медичні стратегії, щоб поступово подолати <u>кризу, викликану корона вірусом</u>
85.	The US has recorded the highest <u>coronavirus death toll</u> of any country in the world, with more than 410,000 fatalities, according to data collated by Johns Hopkins University (DT, URL)	Згідно з даними, зібраними Університетом Джона Гопкінса, США зафіксували найвищі <u>показники смертності від коронавірусу</u> серед усіх країн 125 URL) світу, в яких кількість померлих перевищила 410 000 людей

86.	<p>Franz Doerr, chief executive of flatfair, said: «Britain has not forgotten Boris Johnson's pledge to 'Build, Build, Build', so the government must now put its money where its mouth is and spearhead the creation of hundreds of thousands of new, <u>coronavirusproof jobs</u>. (TW, URL)</p>	<p>Франц Доеер, виконавчий директор flatfair, сказав: «Британія не забула обіцянку Бориса Джонсона «будувати, будувати, будувати», тому уряд має тепер вкладати свої гроші куди говорять і очолити створення сотень тисяч нових, <u>вакансій, стійких до коронавірусу</u>.</p>
87.	<p>The grain of truth in <u>covidism</u> is that COVID-19 is sometimes a deadly disease, about whose transmission we know little (BO, URL)</p>	<p>Істинним в ідеології <u>ковідизму</u> є те, що COVID-19, про поширення якого ми мало знаємо, інколи приводить до летальних наслідків</p>
88.	<p><u>Social bubbles</u> are research-proven to help slow the spread of COVID-19 (CA, URL)</p>	<p>Дослідження підтвердили, що <u>соціальні бульбашки</u> допомагають уповільнити поширення COVID-19</p>
89.	<p>However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance <u>«coronopticon»</u> recently noted, efforts in Asia, «like others elsewhere, are experimental. They risk failure; they also risk adverse side-</p>	<p>Однак, як нещодавно відзначалося в статті Economist про створення такого <u>«короноптикуму»</u> спостереження, зусилля в Азії, «як і в інших країнах, є експериментальними. Вони ризикують провалитися; вони</p>

	effects, most obviously on civil liberties»(CA, URL).	також ризикують виникненням несприятливих побічних ефектів, найбільш очевидних для громадянських свобод».
90.	Despite the increases, Vermont is continuing its gradual reopening. Gov. Phil Scott said state officials plan to outline in the next 10 days how <u>the virus-imposed restrictions</u> will continue to be loosened. (CA, URL)	Незважаючи на збільшення показників зараження, Вермонт продовжує поступове відновлення. Губернатор Філ Скотт заявив, що державні чиновники планують окреслити в найближчі 10 днів, як будуть продовжувати пом'якшення <u>обмежень, накладених у зв'язку зі спалахом коронавірусу.</u>
91.	Bergamo is the <u>covid cemetery</u> of Europe, sooner or later someone will have to independently turn on the <u>covid protocol</u> , resort to self-isolation and continue working completely remotely (without panic and unnecessary emotions) (HL, URL)	Бергамо – <u>ковідний цвинтар</u> Європи, рано чи пізно комусь доведеться самостійно включати <u>ковідний протокол</u> , вдаватися до самоізоляції та продовжувати роботу повністю віддалено (без паніки і зайвих емоцій)
92.	'I am not a virus.' How this artist is illustrating <u>coronavirus-fueled racism</u> (IM, URL)	«Я не вірус». Як цей художник ілюструє <u>спричинений коронавірусом расизм.</u>
93.	«If you want your contribution to <u>coronaspeak</u> to take off », the column	«Якщо ви хочете, щоб ваш внесок у <u>коронамову зріс</u> , — підсумовує колонка, — вам

	concluded, «you need to lobby not the dictionary-writers, but your friends and colleagues, and get them to use and publicize it»(CA, URL).	потрібно лобіювати не авторів словника, а своїх друзів та колег, і змусити їх використовувати й оприлюднювати це».
94.	As I noted, the first serious cluster of <i>moronavirus</i> victims in deepest darkest Queensland saw the election of Senator Malcolm Roberts. (CT, URL)	Як я вже зазначав, перше серйозне скупчення жертв <u>мороновірусу</u> в найтемнішому Квінсленді стало свідками обрання сенатора Малкольма Робертса.
95.	About the cost of treatment of <i>coccidiosis patients</i> , allowances for doctors and quarantine. In our no incidents were reported in the hospital. (JF, URL)	Про вартість лікування <u>ковідних хворих</u> , надбавки для медиків і вихід із карантину. У нашому госпіталі не було зафіксовано жодного ковідного випадку.
96.	Clubs and pubs closed, and when young people continued to gather in parks for so-called " <i>crown parties</i> ", one supermarket owner warned on Facebook: he did not will sell them alcohol and snacks (BS, URL)	Клуби й паби зачинилися, а коли молодь продовжила збиратися у парках для так званих <u>«коронавечірок»</u> , один власник супермаркету застеріг у «Фейсбуку»: він не продаватиме їм алкоголь та наїдки
97.	3 weeks ago, the country ranked 9th in the <i>corona rating</i> (HE, URL)	3 тижні тому країна займала в <u>коронарейтингу</u> 9-те місце

98.	The city is increasing the number of places in hospitals for <u>Covid patients</u> and equipment (IT, URL)	В місті збільшують кількість місць у лікарнях для <u>Covid-пацієнтів</u> та обладнання
99.	There were almost 30,000 people in <u>covid hospitals</u> (UK, URL)	В <u>ковід-лікарнях</u> перебувало майже 30 тис. осіб
100.	The world's first " <u>vaccidrive</u> " has opened, where vaccination against Covid-19 is done in unusual conditions (JP, URL)	Відкрився перший у світі <u>«вакцидрайв»</u> , де щеплення від Covid-19 роблять у незвичних умовах

SUMMARY

The topic of this thesis is "Word-forming and semantic specifics of pandemic vocabulary and problems of its Ukrainian translation (based on media discourse).

Today, the topic of the COVID-19 coronavirus is the most relevant and the most discussed in society. Since the beginning of the coronavirus pandemic, the modern Ukrainian language has been significantly replenished with new words with meanings, new borrowings, and lexical innovations, which became the basis for describing the current state of Ukrainian spoken language and were immediately reflected in the press. Every day, the authors and editors of newspaper publications cover the topic of COVID-19. The study of the processes and features of the creation of nominations among modern linguists is gaining more and more interest, since linguists are constantly recording new and new lexemes that continue to arise as a result of the social linguosemiotic "explosion" and the period of the globalization crisis, because any socio-economic, socio-political changes lead to lexical changes.

Modern newspaper discourse is a favorable area for linguistic creativity of journalists. It should be noted that none of the topics and events in the past entered the lexicon of the modern Ukrainian language as actively as the crisis caused by the coronavirus pandemic (derived words *koronakriza*, *koronakrisovoy*, etc.). Many materials appear in the press, which in one way or another touch on this very topic. At the beginning of the pandemic, the topic of the coronavirus expectedly became a leading and actively discussed topic in the media.

The pandemic, being a social upheaval of the new century, in addition to a number of sharp changes in the rhythm of life we are used to, led to a surge of the most diverse nominative linguistic processes that reflect the realities of the language picture of the state: first of all, active dynamic processes are observed in the vocabulary - from the emergence of new complex words to the actualization of already existing ones in in the language of the so-called "covid-lexicon", which, on

the one hand, reflects the current realities of the specified period, and on the other hand, demonstrates the linguistic creativity of a linguistic individual who found himself in unusual conditions during the pandemic and the strengthening of the pragmatic influence of journalistic texts, as the need arises - attract the recipient's attention and exert an increased pragmatic influence (implement in the recipient's mind certain intentions that will create additional semantic nuances based on associative connections) and implement a pragmatic effect. Tokens for the coronavirus pandemic filled the columns and web pages of many newspapers around the world, and this process continues to this day.

The language of the press is daily supplemented and diversified by the appearance of a significant number of innovative derivation processes and is an effective means of information transmission.

Among the reasons for the occurrence of this phenomenon can be named both extralingual (the emergence of the coronavirus disease in China and its gradual spread on the territory of other countries, cross-linguistic international interaction, which caused the constant replenishment of the lexical composition of the Ukrainian language with a significant number of borrowings and the impossibility of finding a Ukrainian counterpart), and intralingual (the tendency to lingual economy).

The urgency of the proposed work is due to the formation and functioning in the global context of a new lexical coronavirus cluster, the need to understand and interpret the systematic organization of elements of new coronavirus vocabulary, which will help organize it and better understand the pandemic.

The object of research is the lexical units of the English language, which form a pandemic (coronavirus) dictionary.

The subject of the research is the peculiarities of the translation of lexical coronavirus innovations and aspects of functioning in modern discourse.

The purpose of the study is to determine the ways and means of translating coronavirus vocabulary in the media.

Methods were used to perform the set tasks: generalization method; deduction

method; information retrieval method; method of structural-semantic analysis; statistical method.

The practical significance of the work lies in the possibility of using its results in sociolinguistics, lexicology and stylistics, English and translation lessons in the context of working with socio-political, journalistic, medical and authorial essays on the Internet, as well as writing scientific papers on current issues.

The English-language discourse of COVID-19 is a product of the communicative and cognitive activity of individuals, which was formed against the background of the coronavirus pandemic, starting in 2019 and continuing to unfold until now.

Among its thematic features, we propose to include relevant communication of two types: sectoral - in the field of epidemiology, economics and politics, and social and everyday, which concerns the organization of the life activities of individuals in the conditions of lockdown. In addition, the key features of this discourse include a high level of suggestion, the integration of the visual component, the externalization of the call to unite efforts to overcome the pandemic, and neogeneity.

The polyaspect nature of neologisms is determined by their typological diversity, dependence on extralinguistic factors, the variability of the connotation of novelty, and the multitude of productive models of their creation. According to the results of our research, in the situation of English neocovidokon, the most productive models of creation are telescoping, word formation, affixation, semantic innovation, integration of a new element into a previously existing phrase, etc. Until now, the manifestation of linguistic creativity was considered the prerogative of occasionalisms rather than neologisms.

However, the recorded cases of ludic-marked neologisms among the English-speaking neocovidokon allow us to assert that in current contexts linguistic consciousness gravitates not only to object nomination, but also to the removal of psychological and informational tension through the mediation of non-standard language tools aimed at externalizing the suggestiveness of the utterance, attracting

attention recipients, coding complex through clear and comprehensive, etc.

In addition, the neocovidokon of the English language is characterized by tendencies towards intra- and less often inter-level synonymy, exteriorization of pragmatics emphasizing the commonality of efforts, attempts to explain the important through the creative and generalized.

The techniques of transcoding, descriptive translation, addition, and modulation play a prominent role in the translation of neolexems, which externalize the above-described tendency to linguocreative, denoting new phenomena of society in the conditions of a pandemic. In the translation of neophrases, which imply a rethinking of the categorization of phenomena against the background of the coronavirus and play a decisive role in attracting the attention of the recipients, we recorded a tendency towards the processes of euphemization and explication, which are possible through the mediation of modulation and descriptive translation

The new realities of life associated with the pandemic caused intensive creation and accumulation of innovative complex units. "Coronavirus" vocabulary has actively entered consumer speech. Media texts are increasingly full of innovations and reflect linguistic creativity in the media space. The analyzed linguistic innovations related to the pandemic attract the special attention of the recipients, since the lexeme coronavirus has undergone a transformation from the name of the disease to a universal unit. The dynamic use of these lexemes, their reflection in the language, enabled the emergence of innovative units that are successfully used in modern media discourse.

We also consider it promising to identify and analyze ways to achieve the communicative effectiveness of infographics as a form of social advertising and suggestive manifestations in it, which are related to the scientific interests of the author of this work.